

NŐI KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS

Terézvárosban

2025

Vezetői összefoglaló

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés 2025 őszén valósult meg Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzata és a DemNet együttműködésében. A folyamat célja az volt, hogy a kerületben élő nők véletlenszerűen kiválasztott, demográfiaileg kiegyensúlyozott csoportja egy strukturált, szakmailag megalapozott folyamat keretében, közösen gondolkodva fogalmazzon meg javaslatokat a kerületi közterek és önkormányzati szolgáltatások fejlesztésére.

A kerület méretére tekintettel minden terézvárosi háztartás meghívást kapott a részvételre. A nyílt regisztráció során 301 terézvárosi női lakos jelentkezett érvényesen, közülük a DemNet a Blue Democracy sorsoló szoftverével 46 rendes és 6 póttagot választott ki, a KSH adatai alapján meghatározott célszámokat szem előtt tartva. A közösségi gyűlés öt teljes hétvégi napon (október 4-5-én, november 9-én, valamint november 29-30-án) zajlott, több mint 15 szakértő bevonásával és 21 online javaslat becsatornázásával a terézvárosi MagNet Közösségi Házban.

Az első körös ötletelés több tucat javaslatot eredményezett, amelyek világos mintázatokat mutattak: a gondoskodási infrastruktúra megerősítésének igénye, a közbiztonság és közterületi biztonság női szempontú újragondolása, a közösségi hálózatok intézményes támogatása, valamint az információhoz jutás és digitális eszközök fejlesztése mind kiemelt témaként jelentek meg.

A deliberáció végén a résztvevők titkos szavazással fogadták el a végső javaslatcsomagot. Az ajánlások között szerepel többek között az egyszülős családok támogatása, a gondozói ellátások bővítése, egy terézvárosi női óvóhely létrehozása, szakember-utánpótlást támogató ösztöndíjprogram, női vállalkozásfejlesztési program, valamint a női szempontú közbiztonsági felmérés és akcióterv kidolgozása.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés eredménye egy koherens, megvalósíthatósági szempontokat is mérlegelő, közösen vállalt javaslatcsomag, amely egyszerre reflektál a nők mindennapi tapasztalataira és a kerület egészének hosszú távú érdekeire.

Mi a közösségi gyűlés?

A közösségi gyűlés olyan részvételi döntés-előkészítési módszer, amelynek célja, hogy az állampolgárok közvetlenül, strukturált és átgondolt folyamat keretében vehessenek részt a közelethez érintő kérdések megvitatásában. Bár Magyarországon még mindig viszonylag új eszköznek számít, nemzetközi szinten már széles körben alkalmazott módszer, amely hatékonyan egészíti ki a képviselői demokrácia intézményeit.

A közösségi gyűlések tagjai véletlenszerűen, sorsolással kerülnek kiválasztásra, meghatározott demográfiai szempontok figyelembevételével, annak érdekében, hogy a csoport összetétele tükrözze az érintett közösség sokszínűségét. A kiválasztott tagok több napon keresztül, szakértői támogatással és facilitált keretek között dolgoznak együtt egy adott közpolitikai vagy helyi közügy megoldásán, majd közösen megfogalmazott javaslatokat fogadnak el.

A folyamat során a résztvevők tényekhez és egyéb lényeges információkhoz jutnak, megismerik a kérdés különböző szakmai és társadalmi vetületeit, és lehetőségük van arra, hogy saját tapasztalataikat, szempontjaikat mások véleményével ütköztetve alakítsák ki végső álláspontjukat. A beszélgetéseket pártatlan, képzett facilitátorok vezetik, akik biztosítják az egyenlő megszólalási lehetőséget, a kölcsönös tiszteletet és az érdemi párbeszédet (deliberációt).

A közösségi gyűlések módszertana rugalmasan igazítható a helyi körülményekhez, ugyanakkor szigorú módszertani alapelvekre épül, amelyeknek meg kell felelniük. Az OECD és az Európa Tanács által lefektetett alapelvek közé tartozik – többek között - az egyenlő részvétel biztosítása, az inkluzivitás, a pártatlanság, a kiegyensúlyozottság és az átláthatóság. A szervezők, szakértők és facilitátorok nem képviselnek politikai vagy intézményi érdekeket, és nem állnak összeférhetetlenségi viszonyban a döntéshozókkal. A folyamat minden résztvevő számára azonos hozzáférést biztosít a releváns információkhoz, és aktívan törekszik arra, hogy a különböző nézőpontok egyenlő súllyal jelenjenek meg a folyamatban.

A módszer alkalmazása hozzájárul a demokratikus intézmények megerősítéséhez, csökkenti a politikai egyenlőtlenségeket, fejleszti a demokratikus vitakultúrát, és elősegíti a döntéshozók és az állampolgárok közötti együttműködést. Ennek eredményeként olyan szakpolitikai javaslatok születnek, amelyek a tapasztalatok és kutatások szerint szélesebb társadalmi támogatottsággal rendelkeznek, és jobban reflektálnak a közösség valós szükségleteire.

Az elmúlt húsz évben világszerte több mint húsz országban több száz közösségi gyűlést szerveztek helyi, nemzeti és nemzetközi szinten. Magyarországon 2020-tól kezdődően jelentek meg az első döntéshozatali támogató közösségi gyűlések (Budapest (2020), Miskolc (2021), Érd (2022), amelyek közül a Terézvárosi Női Közöségi Gyűlés – a II. kerületi „testvérprogramjával együtt” - egy innovatív, nemzetközi összehasonlításban is újszerű megközelítést képvisel.

Miért női egy közösségi gyűlés?

A terézvárosi és a vele párhuzamosan futott női közösségi gyűlések nemzetközi szinten is úttörő kezdeményezések, mivel először alkalmazzák a deliberatív demokrácia eszközeit kifejezetten női részvételre építve városi szinten. Az itt születő tapasztalatok és javaslatok nemcsak helyi döntéshozatali folyamatokat gazdagítanak, hanem hozzájárulnak a részvételi demokrácia nemzetközi fejlődéséhez is.

A női közösségi gyűlés nem kizáró, hanem célzott részvételi eszköz. Kiindulópontja az a tapasztalat, hogy a hagyományos politikai és közéleti döntéshozatalban a nők hangja strukturálisan alulreprezentált, még olyan helyi ügyek esetében is, amelyek a mindennapi életüket, biztonságukat, gondoskodási feladataikat vagy közterekhez való viszonyukat közvetlenül érintik.

Mindez annak ellenére van így, hogy a tapasztalatok és visszajelzések szerint az önkormányzati szolgáltatások sok esetben kifejezetten a nők közvetítésével jutnak el a családtagokhoz – gyermekekhez, idősekhez, férfiakhoz –, hiszen többnyire ők azok, akik napi szinten kapcsolatban állnak az intézményekkel, ügyeket intéznek, szervezik és összehangolják a család életét. A nők igényeiben gyakran az egész közösség szükségletei tükröződnek vissza, ezért különösen fontos, hogy a nők visszajelzései és tapasztalatai teret kapjanak a közös gondolkodásban.

A csak nőkből álló közösségi gyűlés mindezek mellett ráadásul olyan biztonságos deliberatív teret hoz létre, amelyben a résztvevők nagyobb eséllyel osztják meg személyes tapasztalataikat, és olyan szempontokat is megfogalmaznak, amelyek vegyes csoportokban gyakran háttérbe szorulnak.

Mivel a női tapasztalatok – a gondoskodással, mindennapi mobilitással, közbiztonsággal, szolgáltatások hozzáférhetőségével és életminőséggel kapcsolatos kérdések – rendszerszinten kevesebb figyelmet kapnak a döntéshozatal során, a női közösségi gyűlés célja ennek az egyensúlytalanságnak a tudatos korrigálása, annak érdekében, hogy a megszülető helyi döntések gazdagabb perspektívákra épüljenek.

A közösségi gyűlés központi kérdései éppen ezért arra irányultak, hogy feltárják:

- milyen tapasztalataik vannak a nőknek a kerületi közterek használata során, és hogyan javítható ezek minősége úgy, hogy a női szempontok is érdemben érvényesüljenek;
- milyen önkormányzati szolgáltatásokra van leginkább szükség a különböző élethelyzetekben - tanulás, munkavállalás, szülőség, gondozás, élethelyzet-váltás - élő nők és a körülöttük élők támogatásához.

A terézvárosi közösségi gyűlés előkészítése

A közösségi gyűlés előkészítése 2025 elején kezdődött meg a VI. kerület Önkormányzata és a DemNet szoros együttműködésében. A közös gondolkodás kiindulópontját az a felismerés jelentette, hogy a kerület előtt álló számos társadalmi és közpolitikai kihívás - különösen a gondoskodás, a jóllét, a biztonság és a közterek használata terén - markánsan eltérő módon érinti a nőket, miközben ezek a szempontok ritkán jelennek meg strukturált formában a helyi döntés-előkészítésben. A felek ezért egy olyan deliberatív folyamat megvalósítását tűzték ki célul, amely kifejezetten a nők tapasztalataira építve járul hozzá a kerületi közpolitikai gondolkodáshoz.

Az előkészítő munka több hónapon keresztül zajlott, és egy, az Önkormányzat és a DemNet képviselőiből álló koordinációs csoport irányításával valósult meg. A munkában a kezdetektől aktívan részt vett a közösségi gyűlés vezető facilitátora, valamint a két vezető szakértő is.

Az előkészítés egyik kulcseleme egy, 2025 márciusában megvalósuló szakmai egyeztetés volt, amelynek célja a közösségi gyűlés témájának és fókuszainak pontos meghatározása volt. A eseményen civil szervezetek, akademikusok, szakértők és más gyakorlati tapasztalattal rendelkező szereplők vettek részt. Az egyeztetés célja az volt, hogy a női közösségi gyűlés tervezése ne kizárólag intézményi logika mentén történjen, hanem valóban beépítse azokat a szempontokat és problématerképeket, amelyek a témával foglalkozó szakértők tapasztalataiból fakadnak. Ez a konzultáció fontos szerepet játszott abban, hogy a közösségi gyűlés tematikája fókuszált legyen és stabil támpontokat adjon majd a közösségi gyűlés tagjainak a folyamat során. A résztvevők mindemellett javaslatokat is tettek a közösségi gyűlés szakértőire is.

A közösségi gyűlés tervezése és előkészítés során a szervezők tudatosan támaszkodtak a DemNet korábbi hazai tapasztalataira – így a budapesti, miskolci és érdi közösségi gyűlések és az Újbuda Közösségi Fórum tanulságaira –, valamint nemzetközi példákra.

A Női Közösségi Gyűlés előkészítése során kiemelt szempont volt, hogy a folyamat egy nemzetközi szinten is innovatív, kifejezetten női részvételre épülő deliberatív kezdeményezésként összhangban álljon a nemzetközi szakmai normákkal és ajánlásokkal. Ennek érdekében a tervezés és a módszertani döntések tudatosan igazodtak az OECD és az Európa Tanács vonatkozó alapelveihez és iránymutatásaihoz.

A közösségi gyűlés tagjainak kiválasztása

Véletlenszerű kiválasztás

A közösségi gyűlések egyik alapelve a tagok véletlenszerű, azaz sorsolással történő kiválasztása. A nemzetközi szakmai sztenderdek - többek között az OECD és az Európa Tanács ajánlásai - jellemzően kétlépcsős kiválasztási modellt írnak elő: első lépésben nagyszámú, véletlenszerűen kiválasztott lakos kap meghívót, majd a jelentkezők közül egy második, súlyozott véletlen kiválasztással áll össze a demográfiai szempontból kiegyensúlyozott, jellemzően 40-100 fős közösségi gyűlés. Ez a módszer biztosítja, hogy a gyűlés minél inkább tükrözze az érintett közösség sokszínűségét, miközben minden érintett számára valós esélyt teremt a részvételre.

Terézváros esetében azonban - a kerület viszonylag kis népességszáma miatt - ettől a bevett kétlépcsős modelltől tudatosan eltértünk. A VI. kerületben összesen mintegy 14 000 háztartás található, ezért ahelyett, hogy csak egy véletlenszerűen kiválasztott háztartási mintának küldtünk volna meghívót, minden egyes háztartás közvetlen felkérést kapott a részvételre. A kétlépcsős modell alkalmazása ebben a kontextusban azt eredményezte volna, hogy a kerület háztartásainak csupán egy kis része nem kap eleve lehetőséget a jelentkezésre – ami egy ilyen kis közösségben aránytalanul és igazságtalanul tűnt volna. A teljes körű meghívás így egyszerre szolgálta az esélyegyenlőséget és a transzparenciát.

Regisztráció és tájékoztatás

A közösségi gyűlésre szeptember 7-ig regisztrálhattak az érdeklődők a DemNet által biztosított online regisztrációs felületen. A regisztrációs időszak alatt az Önkormányzat egy külön ügyfélszolgálati telefonszámot is működtetett, ahol az önkormányzat munkatársai nyújtottak segítséget a

regisztrációhoz. Ezen a telefonszámon, valamint a DemNet elérhetőségein keresztül az érdeklődők a közösségi gyűléssel kapcsolatos egyéb kérdéseiket is feltehették.

A regisztrációs időszak alatt az Önkormányzat számos csatornán tájékoztatta a lakosokat a közösségi gyűlésről. A kerület lapja, a Terézváros Magazin több cikkben is foglalkozott a kezdeményezéssel, emellett a kerület lakói önkormányzati hírlevelekben is találkozhattak a felhívással.

A regisztráció során minden jelentkezőhöz a rendszer automatikusan és véletlenszerűen egyedi azonosítószámot rendelt, amelyet a regisztrálók egy automatikus visszaigazoló üzenetben meg is kaptak. Ez az azonosító szolgált alapul a későbbi, anonim kiválasztási folyamat során.

A regisztrációs időszak végéig összesen 301 érvényes regisztráció érkezett.

Reprezentativitás és sorsolás

A nyílt jelentkezési szakasz eredményeként Terézvárosban 301 terézvárosi nő regisztrált a közösségi gyűlésre. Az érvényesen regisztrálók közül közül a végleges 46 rendes és 6 póttagot a DemNet a lengyel Blue Democracy által fejlesztett, kifejezetten deliberatív folyamatokra tervezett sorsoló szoftver segítségével sorsolta ki. Ezt a szoftvert használtuk korábban a 2021 őszén megvalósult miskolci és a 2022 tavaszán lebonyolított érdi közösségi gyűlések, valamint a 2023 tavaszi Újbudai Községi Fórum és a budai női közösségi gyűlés tagjainak kiválasztásakor is.

A kiválasztás során olyan szűrőket alkalmaztunk, mint a korcsoportozás, az iskolai végzettség, a nevelt gyermekek száma és a kerületen belüli lakóhely, így biztosítva, hogy a közösségi gyűlés összetétele érdemben tükrözze a terézvárosi nők társadalmi-demográfiai sokszínűségét. A célszámok meghatározásához a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) vonatkozó statisztikai adatait használtuk. A magas jelentkezési arány lehetővé tette, hogy a végső csoport reprezentatív legyen a meghatározott szempontok mentén, miközben a kiválasztási folyamat végig megőrizte a véletlenszerűség és a méltányosság alapelvét.

A sorsolás során a szoftver kizárólag anonim adatokat kezelt: az egyedi azonosítószám mellett csak a kiválasztáshoz szükséges demográfiai jellemzők kerültek be a rendszerbe. A szoftver ezt követően véletlenszerű kiválasztással hat darab, egymással egyenértékű listát generált. Mindegyik lista 46 lehetséges résztvevő azonosítószámát tartalmazta, és mindegyik 100%-ban megfelelt az előzetesen meghatározott demográfiai célértékeknek.

A véletlenszerűségből adódóan előfordulhatott, hogy egyes regisztrálók több listára is felkerültek, míg mások egyikre sem. A hat lista közül végül egy dobókocka segítségével sorsoltuk ki azt, amely a közösségi gyűlés tényleges tagjainak egyedi azonosítóit tartalmazta.

Póttagok és kiesések kezelése

A közösségi gyűlés 46 tagja mellé hat póttagot is kisorsoltunk arra az esetre, ha a folyamat során valamely teljes jogú tag kiesne. A póttagok a teljes jogú tagokhoz hasonlóan végig jelen voltak a gyűlésen, és azonos juttatásban részesültek.

A közösségi gyűlés első napjának reggelén csupán az egyik póttag nem jelent meg. A folyamat során a közösségi gyűlés azon tagjainak a helyét, akik valamilyen előre nem látható ok miatt kiestek a folyamatból, a kiesőhöz demográfiai szempontból legközelebb álló póttag vette át. A póttagoknak köszönhetően így folyamat végén a kiesések ellenére is biztosított volt, hogy a javaslatcsomag ajánlásaira így is az eredetileg tervezett 46 fő adja le szavazatát.

A közösségi gyűlés szakaszai

Az ismeretszerzési szakasz

A közösségi gyűlések egyik meghatározó eleme az ismeretszerzési szakasz, amelynek célja, hogy a résztvevők a deliberáció megkezdése előtt közös tudásalapra építhessenek. Ez a szakasz nem pusztán információátadás: feladata, hogy a résztvevők megismerjék a tárgyalta témák társadalmi, intézményi és szakpolitikai összefüggéseit, a különböző szakmai nézőpontokat és érdekcsoporti véleményeket, feltérképezzék a lehetséges megoldások előnyeit és korlátait, valamint tisztában legyenek az önkormányzat mozgásterével és hatásköreivel. Az ismeretszerzési szakaszban megismert információk hozzájárulnak a deliberáció minőségéhez, csökkentik az információs aszimmetriákat, és lehetővé teszik, hogy a közösségi gyűlés tagjai ne kizárólag egyéni tapasztalataikból kiindulva, hanem azokra építve, de a tények és egyéb releváns információk birtokában reflektált módon fogalmazzák meg javaslataikat.

A Terézvárosi Női Községi Gyűlés ismeretszerzési szakasza három napon valósult meg, az első hétfő két napján (október 4-5-én), valamint a gyűlés harmadik napján (november 9-én). A program összeállításakor kiemelt szempont volt, hogy a résztvevők a nők mindennapi életét leginkább meghatározó, helyi szinten is releváns kérdésekben kapjanak sokszempontú, egymással párbeszédben álló szakértői véleményt és ismereteket, miközben végig megmaradjon a lehetőség az aktív kérdezésre, reflexióra és az információk közös feldolgozására.

Az ismeretszerzési szakasz első napja a nemek közötti strukturális egyenlőtlenségek, az egészség, és a gondoskodás kérdéseire fókuszált. A bevezető előadásokat követően többszereplős panelbeszélgetés foglalkozott a kerületi egészségügyi ellátás helyzetével, az orvos–beteg kommunikációval és a megelőzés jelentőségével, míg a további blokkok a VI. kerületi család- és gyermekjóléti szolgáltatások működésére fókuszáltak. Az első nap során összesen hat szakértő vett részt a közös munkában.

A második napon a hangsúly a közterek, a városi környezet és a mobilitás kérdéseire helyeződött, kifejezetten női szempontból. Az előadások és panelbeszélgetések a közterek használatának pszichológiai, urbanisztikai és társadalmi aspektusait járták körül, külön kitérve arra, hogy a városi terek hogyan hatnak eltérően nőkre és férfiakra. A nap során nyolc szakértő osztotta meg tudását, köztük urbanisták, építészek, közlekedési szakemberek és bűnmegelőzési szakértők. A program foglalkozott az időtöltés és közlekedés mindennapi gyakorlataival, a kerület sajátos térbeli karakterével, valamint a biztonság kérdésével a köztérhasználatban és a szolgáltatások igénybevétele során. A második nap végére a résztvevők átfogó képet kaptak arról, hogy a közterek tervezése és működtetése miként kapcsolódik a jóléthez, a biztonságérzethez és az egyenlő hozzáféréshez.

Az ismeretszerzési szakasz harmadik napja részben a korábbi ismeretek elmélyítését, részben az önkormányzati hatáskörök és a megvalósítás kereteinek tisztázását szolgálta. A nap második felében egy World Café módszertanra épülő közös munka zajlott, amely már átmenetet képezett az ismeretszerzési és az ötletalkotási szakasz között, lehetőséget adva a tanultak gyakorlati alkalmazására és az első javaslatok körvonalazására.

Az ismeretszerzési szakasz egészét tekintve több mint 15 szakértő járult hozzá a közösségi gyűlés munkájához. Kiemelendő, hogy a szakértői előadásokat minden esetben kiscsoportos asztalbeszélgetések követték, amelyek során a résztvevők közösen értelmezték az elhangzottakat, majd kérdéseket fogalmaztak meg az előadók felé. Ez a struktúra biztosította, hogy az ismeretszerzés ne passzív befogadás, hanem aktív, deliberatív tanulási folyamat legyen. Összességében az ismeretszerzési szakasz célja az volt, hogy a közösségi gyűlés tagjai megalapozott, sokszempontú tudással vágjanak neki a javaslatalkotásnak. A tanulási szakasz így nem elkülönült elemként, hanem a deliberáció szerves részeként járult hozzá ahhoz, hogy a későbbi ajánlások reflektáltak, megvalósíthatók és szélesebb közpolitikai összefüggésekbe ágyazottak legyenek.

A közösségi gyűlés szakértői

A közösségi gyűlés vezető szakértői

Perpék Éva közgazdász és szociológus, a Társadalomtudományi Kutatóközpont munkatársa. Tizenkét éven át oktatott a Budapesti Corvinus Egyetemen, ahol PhD fokozatot is szerzett. További tanulmányait az olaszországi Trentói Egyetemen és az oroszországi MGIMO Egyetemen folytatta. Jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai-ösztöndíjasa, kutatási területei a szociális ellátórendszer, az esélyegyenlőség, az önkéntesség és a mentális egészség. A kutatás és publikálás mellett hazai és európai uniós önkormányzati és járási fejlesztési programok értékelésében, monitorozásában és mentorálásában vett részt, több esetben vezető szakértőként.

Soltész Noémi építész, a dániai Vitus Bering Egyetemen, majd a BME Építészkarán szerzett építészmérnöki diplomát. A Nanavízió építésziroda társalapítója. Alapítása óta a KÉK - Kortárs Építészeti Központ és a Budapesti Építészeti Filmnapok kurátora, jelenleg a Budapesti Építész Kamara Választási Jelölőbizottságának elnöke, számos szakmai zsűri tagja. A fájóan kevés nők által alapított hazai építésziroda egyik vezetőjeként és a Feminicity Kollektíva tagjaként kiemelten fontos számára a női szempontok érvényesítése építészeti és várostervezési léptékben.

A közösségi gyűlés szakértői

Dr. Balogh Lídia

tudományos munkatárs, ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézet

Az ELTE BTK Filozófiatudományi Doktori Iskolájában doktorált. Az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézetében a Jogelméleti, Jogsociológiai és Jogtörténeti Osztály. Az ELTE Társadalomtudományi Karán külsős óraadó. Egy Európai Bizottság által megbízott szakértői hálózat tagjaként a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó EU-irányelvek magyarországi átültetését vizsgálja. Évekig dolgozott emberi jogi és női civil szervezeteknél.

Juhász Borbála

nőtörténész, Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség

Nőtörténész, feminista, nőjogi és nemek egyenlősége, valamint az emberkereskedelem elleni küzdelem szakértője. Egyetemi tanulmányait az ELTE történelem-angol szakán és a CEU összehasonlító történelem szakán végezte. Közoktatásvezetői szakirányú végzettséget szerzett 2025-ben. Dolgozott tanárként, köztisztviselőként, kutatóként, és a gyermekvédelemben. A Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség és az ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézetének munkatársa, az Európai Női Lobbí volt alelnöke. Terézvárosban született, és most is ugyanott él.

Dr. Czermann Imre

igazgató, Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Sebész- és traumatológus szakorvos, jogi szakokleveles orvos, egészségügyi menedzsment specialista, a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat (TESZ) igazgató főorvosa. A Semmelweis Orvostudományi Egyetemen 1985-ben szerzett általános orvosi diplomát. 1991-ben sebészet, 1993-ban traumatológiai szakvizsgát tett. Kezdetben, 5 évig Kőrmenden, 1990-től az Országos Baleseti és Sürgősségi Intézetben dolgozott. A Baleseti Központban osztályvezető főorvosként, majd intézetvezető helyettesként végezte munkáját. 1996-tól a TESZ igazgatója. Készséggel támogat minden kezdeményezést, amely a terézvárosiak érdekét szolgálja.

Dr. Kádár Emese Lenke

házi orvos

2016-ban végzett a Debreceni Egyetemen, 2019 óta önálló felnőtt háziorvosi praxisban dolgozik. Foglalkozás-egészségügyi és bűvárorvosi képesítéssel rendelkezik, rendszeresen végez alkalmassági vizsgálatokat. Szívügye a prevenció és a páciensek edukációja, valamint a páciensek és egészségügyi ellátók közötti együttműködés javítása a hatékonyabb gyógyítás érdekében.

Dr. Kovács Katalin

epidemiológus, szociológus

Felsőfokú tanulmányait a József Attila Tudományegyetemen, az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen és a rotterdami Erasmus egyetemen végezte. Matematika-fizika szakos tanári, szociológus és epidemiológus oklevelet szerzett. A Semmelweis Egyetem orvosi szociológia csoportjában és számos más felsőoktatási intézményben is dolgozott, 2001-től pedig a KSH Népeségtudományi Kutatóintézetében végzett elsősorban a halandósági egyenlőtlenségek témakörében kutatásokat. Jelenleg a diabetesben és a szívbetegségben szenvedők betegútjait kutatja.

Imre Ibolya Hedvig

intézményvezető, Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ

Gyermekvédelmi szakvizsgával rendelkező szociális munkás, okleveles szociálpolitikus és családterápiás szakember. Család- és gyermekjóléti munkáját megelőzően idős- és hajléktalanellátásban szerzett tapasztalatot. 2010 óta dolgozik Terézvárosban. Kezdetben a Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezető helyetteseként és családgondozóként, majd a 2016-ban létrejött Terézvárosi Család -és Gyermekjóléti Központban intézményvezető helyettes-szakmai vezetőként, 2021-től pedig intézményvezetőként.

Szabóné Bánfalvi Katalin

koordinátor, szociális munkás, Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ

Gyermekvédelmi szakvizsgával rendelkező okleveles szociális munkás. 1993 óta dolgozik szociális területen, munkatapasztalatot szerzett a hajléktalan ellátásban, 2016 óta a Terézvárosi Család - és Gyermekjóléti Központ munkatársa. Kezdetben tanácsadói feladatot látott el, jelenleg pedig az óvodai és iskolai szociális segítők koordinátora. Részt vett különböző Európai Unió projektben, illetve főiskolai és egyetemi oktatói tevékenységet is folytatott.

Dr. Nógrádi Noá

nőjogi szakértő, önvédelmi oktató

Szakterülete a nők és lányok elleni erőszak és zaklatás, valamint ezek okai, megelőzése és kezelése. Doktori címét 2018-ban szerezte a Leeds-i Egyetemen. 10 évig volt aktív magyarországi nőszervezetek munkájában, ahol programok és szolgáltatások beindításában, érdekérvényesítésben, kutatásban és kommunikációban vállalt szerepet. Jelenleg független szakértőként nyújt konzultációt nemzetközi és magyar projektben, valamint önvédelmi oktatóként a tématerület fizikai és elméleti oldalait ötvöző tanfolyamokat és foglalkozásokat tart nők és lányok számára.

Grosicsné Dr. Nagy Katalin

főosztályvezető, Humánszolgáltatási főosztály, Polgármesteri Hivatal

Általános szociális munkás, adósságkezelési tanácsadó, szakvizsgázott szociálpolitikus és szakvizsgázott jogász, kamarai jogtanácsos. 12 évet dolgozott szociális területen: mentálhigiénés munkatársként idősek otthonában, vezető családgondozóként, adósságkezelési tanácsadóként, városi gondozási központ vezetőként és kistérségi intézmény általános igazgató-helyettesként. 10 évet dolgozott egy minisztérium perképviselőt ellátó jogi osztályán, kamarai jogtanácsosként. 2023 óta vezeti a főosztályt, hozzá tartoznak a szociális ügyekért, gyermekvédelemért, egészségügyi ellátásért, valamint az oktatás, kultúra és sport területéért felelős osztályok. Az Utcajogász Egyesület egykori társelnöke és önkéntes jogásza.

Horváth Martin

osztályvezető, Városfejlesztési osztály, Polgármesteri Hivatal

Terület- és településfejlesztő geográfus, urbanista. Felsőfokú tanulmányait a Szegedi Tudományegyetemen, majd a Budapesti Műszaki Egyetemen végezte. Érdeklődésének középpontjában a klímaváltozás településekre gyakorolt hatása és az arra adott városépítészeti megoldások állnak. Kiemelten foglalkozik azon térépítészeti alternatívákkal, amelyek megoldást jelenthetnek a városi hőszigetelés csökkentésére és a települési biodiverzitás növelésére. A Városfejlesztési Osztály vezetőjeként hozzá tartoznak az önkormányzati fejlesztések, beruházások, pályázatok végrehajtása.

Dr. Benkő Melinda*urbanista építész*

A BME Urbanisztika Tanszék habilitált egyetemi docense. Oktatói, tudományos és szakmai tevékenysége során a kortárs európai városépítészeti elméleti és tervezési kérdéseivel foglalkozik. Környezeti bűnmegelőzés témában 2013-16 között részt vett egy európai projektben, majd több írást publikált, konferenciát szervezett Budapesten, tanulmányt készített a Józsefvárosnak és workshopot vezetett Ajkán.

Böröndy Júlia*építészmérnök*

2022 tavaszán diplomázott a BME Építészmérnöki Karán, ugyanebben az éven ősszel megkezdte doktori tanulmányait az ELTE Szociológia Doktori Iskolában, ahol a budapesti nők városhasználatát és a feminista várostervezés lehetőségeit kutatja. Az elmúlt években vezetett városi sétákat a Kortárs Építészeti Központtal, dolgozott tervezőirodában és az Építészfórum szerkesztő-újságírójaként is. 2022-ben, nőnapon útjára indította a Women in Architecture Hungary projektet, azzal a céllal, hogy javítsa a magyar építésznők láthatóságát, szerepmodelleket mutasson fel és rávilágítson a szakma sokszínűségére. A Feminicity Kollektíva alapító tagja.

Dallos Endre*bűnmegelőzési szakértő, villamosmérnök*

Születésétől fogva Budapesten él, a város számtalan pontján lakott már, a budai hegyvidéktől kezdve a 8. kerületi „dzsumbujon” keresztül, lágymányosi társasházon át, egészen a kertvárosig. Munkájának mindig része volt a biztonság: mérnökként az adat- és információbiztonság, bűnmegelőzési szakemberként az épített környezet hatása a közbiztonságra. Szakterülete az építészeti, vagy ahogy mostanában nevezzük, a környezetszenzitív bűnmegelőzés. Vallja, hogy a minket körülvevő környezet tudatos tervezése és alakítása biztonságosabb világot teremti.

Lohász Cecília*geográfus, pedagógus, integrál tanácsadó*

A Város és Folyó Egyesület egyik alapítója és vezetője, a Feminicity Kollektíva alapító tagja. A közösség erejével az elmúlt tizenöt évben több budapesti Duna-parti közteret tették elérhetővé és használhatóvá, a Római-parti strandtól a pesti alsó rakpartig. Szenvedélyesen figyeli a köztereket, különösen a Duna-partokat, hogy minél több természetközeli és minden korosztály számára megközelíthető, komfortos köztér legyen a városban.

Dr. Losonczy Anna Kornélia*építészmérnök, urbanista, településtervező*

2014-ben építészmérnöki, 2017-ben felsőfokú urbanista végzettséget szerzett a BME-n. PhD értekezését, melyben Budapest elővárosi zónájának központrendszerével foglalkozott, 2024 novemberében védte meg. 2015 óta településtervező munkakörben dolgozik, fejlesztési és rendezési tervek, tanulmányokat készít. 2014 óta külsős oktatóként van jelen a BME Urbanisztika Tanszékén, 2020-tól vesz részt az urbanista szakirányú továbbképzés oktatási és szervezési feladataiban. A Feminicity Kollektíva alapító tagja.

Madácsi Flóra*tájépítész, urbanista*

2019 tavaszán szerezte alapszakos diplomáját a MATE Tájépítészeti karán, 2025-ben végez az Aalborgi Egyetem fenntartható várostervezés szakán. Részvételi köztértervezéssel, klímaadaptációval, közösségi fókuszú városfejlesztéssel foglalkozott önkormányzatoknál és a civil szférában. Az utóbbi évben a városi zöldinfrastruktúra fejlesztés lakhatási egyenlőtlenségekre gyakorolt hatását kutatja. A Budapesti Feminicity Kollektíva és a Szabad Játékért Egyesület alapító tagja.

Rab Judit*építészmérnök, urbanista*

Egyetemi és posztgraduális tanulmányait a BME Építészmérnöki karán és az ENSAP Lille egyetemen végezte. Szakterülete az építészet, a városépítészeti, a városi infrastruktúra és a településfejlesztés. Korábban gyakorló építész és városépítészként praktizált, majd a Lechner Tudásközpont vezető beosztású munkatársaként az okos város fejlesztési módszerek hazai bevezetésén dolgozott. Ezt követően Budapest Fejlesztési Központ Városépítészeti osztályát vezette, a fejlesztési projektek építészeti-városépítészeti tervezésének szakmai megfelelőségéért felelt.

Jelenleg a Budapesti Közlekedési Központ közterület-és közlekedési infrastruktúra fejlesztési vezetőjeként a fővárosi közutak és közterületek megújításáért felel.

Smiló Dávid

építész

A Paradigma Ariadné társalapítója, a budapesti Metropolitan Egyetem oktatója, a 2021-es Velencei Építészeti Biennále Magyar Pavilonjának társkurátora, megannyi építészeti cikk és publikáció szerzője, több építészeti könyv szerkesztője. Érdeklődésének fókuszában a háború utáni, európai és transzatlanti építészet szakma-, kommunikáció- és esztétikája áll, különös tekintettel a volt szocialista országok építészetére. A Paradigma Ariadné ügyvezetőjeként napi szinten vesz részt építészeti projekteken, amelyek különleges építészeti megoldásokat és építészetelméleti megközelítéseket alkalmaznak.

Dr. Somogyi Krisztina

építészettörténész, kurátor, szerkesztő, egyetemi docens, környezetpszichológus

A MOME Építészeti Tudásközpontjának adjunktusa, a BME Építészkarának címzetes egyetemi docense, 2011 óta a BME Építőművészeti Doktori Iskola Építészet és kommunikáció tárgyának felelőse. PhD fokozatát az ELTE PPK Pszichológiai Doktori Iskolájában a környezetpszichológia területén szerezte. A Magyar Pszichológiai Társaság, a Magyar Építőművészek Szövetségének és az építészek világszervezetének UIA Architecture and Children munkacsoportjának tagja.

A deliberatív szakasz

Az ismeretszerzési szakaszt követően a közösségi gyűlés a deliberatív (párbeszédre épülő) szakaszba lépett, amely a közösségi gyűlések egyik legfontosabb, a folyamat egészét meghatározó eleme. Míg a tanulási szakasz célja a közös tudáslap megteremtése és az információs aszimmetriák csökkentése volt, addig a deliberatív szakasz feladata az, hogy a résztvevők e tudás birtokában, egymás tapasztalataira, véleményeire és érveire reflektálva alakítsák ki közös álláspontjaikat, és mérlegelés után konkrét javaslatokká formálják az addig felmerült ötleteket.

A deliberáció a közösségi gyűlésekben nem egyszerű vita vagy véleménycsere, hanem strukturált, facilitált folyamat. A célja nem az, hogy a gyűlés tagjai meggyőzzék egymást a saját álláspontjukról, hanem a következmények átgondolása és az egymás szempontjainak figyelembevétele. A többségi logika automatikus érvényesülése helyett a közösségi gyűlések a közös nevezőket keresik, így biztosítva azt, hogy a közösségi gyűlés végső ajánlásai ne pusztán preferenciák összegzései, hanem megalapozott, legitim közpolitikai javaslatok legyenek.

Bár a gyűlés tagjai már az ismeretszerzési szakaszban elkezdték a közös gondolkodást az előadások feldolgozását követő kiscsoportos beszélgetések alatt, a folyamat deliberatív szakasza valójában a harmadik nap második felében (november 9-én) kezdődött, és az utolsó teljes hétvégén zárult (november 29-30-án). A program felépítése tudatosan épített az ismeretszerzési szakasz során megszerzett tudásra és az ott azonosított fő tématerületekre. A deliberatív szakasz első részében a hangsúly az addig felmerült ötletek rendszerezésén, prioritizálásán és továbbfejlesztésén volt. A résztvevők ezt követően először közösen áttekintették, hogy milyen jellemzői vannak egy jó javaslatcsomagnak, mit érdemes figyelembe venni az egyes javaslatok megfogalmazásakor, majd megismerték az online csatornákon érkezett felvetéseket is, biztosítva ezzel a deliberáció nyitottságát és a különböző nézőpontok beemelését. A negyedik nap reggelén Soproni Tamás polgármester reakciója az első körben megfogalmazott ötletekre fontos visszacsatolást adott az önkormányzati realitásokról és a megvalósítás lehetőségei kereteiről.

Online észrevételek és javaslatok becsatornázása a közösségi gyűlésbe

A közösségi gyűlés előkészítése és lebonyolítása során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a folyamat ne kizárólag a kiválasztott gyűlési tagok számára legyen nyitott, hanem szélesebb körben is lehetőséget adjon a kerületben élőknek a véleménynyilvánításra és az ötletek megosztására. Ennek érdekében a közösségi gyűlés témájához kapcsolódóan egy online felületet is indítottunk, ahol bárki - legfeljebb 100 szóban - megfogalmazhatta javaslatait és észrevételeit.

Ez az online javaslattételi lehetőség augusztus végétől, vagyis a közösségi gyűlésre szóló meghívók kiküldésétől kezdve november 28-ig, a gyűlés negyedik napjáig állt nyitva. Ez idő alatt összesen 21

érvényes javaslat érkezett be, amelyek fontos kiegészítő perspektívát jelentettek a közösségi gyűlés munkájához. A beérkezett felvetéseket összegyűjtöttük és rendszereztük, majd a közösségi gyűlés tagjai elé tártuk, biztosítva ezzel, hogy az online térben megfogalmazott tapasztalatok és ötletek is megjelenhessenek a deliberáció során. Több ilyen javaslat közvetlenül vagy közvetett módon beépült a végső javaslatcsomagba is.

A javaslatok tematikus megoszlása jól tükrözi, hogy a folyamathoz online közreműködők milyen kérdéseket tartottak a legfontosabbnak. A beérkezett 21 javaslat közül 7 a közlekedés témakörével foglalkozott, szintén 7 a köztisztaság és a biztonság kérdéseit érintette, 4 a közterületek zöldítésével kapcsolatban fogalmazódott meg, míg 3 az önkormányzati szolgáltatásokkal volt kapcsolatos.

Az online javaslattételi lehetőség több szempontból is fontos szerepet töltött be a közösségi gyűlés folyamatában. Egyrészt lehetőséget adott azoknak is a megszólalásra, akik nem kerültek be a gyűlés tagjai közé, vagy személyes okokból nem tudtak volna hosszabb időre elköteleződni. Másrészt erősítette a folyamat nyitottságát és átláthatóságát, valamint hozzájárult ahhoz, hogy a közösségi gyűlés munkája ne zárt fórumként, hanem a kerület egészét megszólító deliberatív kezdeményezésként valósuljon meg.

Facilitáció

A közösségi gyűlés során a DemNet a Magyarországi Facilitátorok Egyesületének tagjaival működött együtt. A folyamat vezető facilitátora Zsargó Szilvia volt, akivel összesen tizenegy képzett, független asztali facilitátor dolgozott (Bölcskei Mónika, Cser Alexandra, Dalos Eszter, Faix Katalin, Fekete Éva, Mokos Katalin, Molnár Anna, Pribélyi-Nagy Melinda, Rác Anikó, Recska Tünde, Thury Mónika).

A facilitatori csapat feladata volt, hogy a közösségi gyűlés során a munka eredményesen, az előre eltervezett folyamat szerint haladjon, figyelembe véve a résztvevők felmerülő igényeit. A vezető facilitátor felelt továbbá a közösségi gyűlés módszertanilag megfelelő lebonyolításáért, a részletes program kialakításáért, és a gyűlés napjainak levezetéséért. A közösségi gyűlésen vizuális facilitációs technikát is alkalmaztunk. Halmai Krisztina rajzai élőben készültek az asztalok mellett, vizuális formába öntve az előadók és a gyűlés tagjainak gondolatait. A látványos technikának köszönhetően mindenki könnyen felidézhetette az elhangzott kulcsmondatokat, és amely kívülállók számára is szemléletes módon közvetítette a közösségi gyűlésen történeteket.

Az első körös ötletelés eredményei

A közösségi gyűlés első körös ötletelése során a résztvevők több tucat, különböző részletezettségű javaslatot fogalmaztak meg, amelyek a terézvárosi nők mindennapi tapasztalataiból indultak ki, ugyanakkor egyértelműen túlmutattak az egyéni élethelyzeteken. Bár a felvetések nem minden esetben neveztek meg explicit módon „női problémákat”, a témák - gondoskodási terhek, közbiztonság, egészségügyi hozzáférés, közterek használhatósága, információhoz jutás - világosan kirajzolják a női perspektíva strukturális jelentőségét a helyi döntéshozatalban. Az ötletek tematikus csoportosítása több fontos mintázatra mutat rá.

A gondoskodási infrastruktúra megerősítésének igénye

A javaslatok jelentős része a gondoskodási feladatokhoz kapcsolódott - legyen szó kisgyermekes családokról, egyszülős háztartásokról, idősekről, krízishelyzetben lévő nőkről vagy beteg családtagokat ápoló hozzátartozókról. Visszatérő elemként jelent meg a rugalmas, időszakos tehermentesítő szolgáltatások iránti igény, az időskori gondozás bővítése, a gyermekágyas és mentális egészséget támogató szolgáltatások, valamint az erőszak áldozatainak nyújtott segítség.

Ezek a felvetések arra mutatnak rá, hogy a nők által végzett - gyakran láthatatlan - gondoskodási munka komoly strukturális terheket jelent, és a helyi önkormányzat mozgásterén belül is van lehetőség e terhek enyhítésére. A javaslatok azonban nem feltétlenül új szolgáltatásokat sürgetnek, hanem a meglévő ellátórendszer rugalmasabbá és hozzáférhetőbbé tételét hangsúlyozzák.

Közbiztonság és közterületi biztonság női szempontból

Az ötletek másik markáns csoportja a közbiztonsághoz kapcsolódott. A közvilágítás javítása, az éjszakai járőrszolgálat, a közterület-felügyelet megerősítése, a problématérképes bejelentőrendszer, valamint a gyalogos- és közlekedésbiztonsági intézkedések mind azt jelzik, hogy a nők biztonságérzete a kerület használhatóságának alapfeltétele.

Fontos mintázat, hogy a biztonság nem kizárólag rendészeti kérdésként jelent meg, hanem térhasználati és infrastrukturális dimenzióban is: jobb megvilágítás, átláthatóbb zebrák, árnyékos megálló, hangos jelzőlámpák, járdán parkolás visszaszorítása. A biztonság tehát komplex, térbeli és társadalmi kérdésként került megfogalmazásra.

Női szempontú közterületi infrastruktúra

A közterekhez kapcsolódó javaslatok különösen érzékenyen reagáltak a női mindennapok gyakorlati szükségleteire, mint amilyenek például a nyilvános, tiszta és akadálymentes köz-WC-k, a pelenkázóval ellátott illemhelyek, a női higiéniai automaták, a padok visszahelyezése és ülőfelületek kialakítása, családbarát zónák kialakítása, és a foghíjtelkek közösségi hasznosítása.

Ezek az ötletek arra mutatnak rá, hogy a városi tér minősége közvetlen hatással van az jóllétünkre és a nők biztonságérzetére. A női perspektíva itt konkrét, fizikai infrastruktúrában megjelenő hiányokra irányítja a figyelmet.

Közösségi hálózatok és generációk közötti kapcsolatok

Számos javaslat a közösségi kapcsolatok erősítését célozta: önkéntes-hálózatok, „pótnagyi-pótunoka” programok, adok-kapok platform, szakember-kisokos, közösségi javítóműhely, ifjúsági és női közösségi terek. Ezek a felvetések azt tükrözik, hogy a résztvevők a kerület jövőjét egy aktív, egymást támogató, generációk közötti szolidaritásra épülő közösségként képzelik el, amelyben az önkormányzatot egy aktív, facilitáló, és összekapcsoló szerepben látják kívánatosnak.

Információhoz jutás és digitális megoldások

Visszatérő elem volt a kerületi applikáció bővítése, ötletláda, segélyvonal, egészségügyi információk, problémabejelentő térkép. Több felvetés nem új intézményeket, hanem jobb információáramlást és átláthatóbb működést sürgetett. Ez egyértelműen azt mutatja, hogy a résztvevők úgy gondolják, hogy a hozzáférés nemcsak szolgáltatáskérdés, hanem információs kérdés is. Az eligazodás megkönnyítése, a láthatóság növelése és a gyors visszajelzési csatornák kiépítése a női tapasztalatok alapján kulcsfontosságú a mindennapi biztonság és tervezhetőség szempontjából.

A közösségi gyűlés tagjainak első körös ötletelése során felvetett javaslatok

I. Önkormányzati szolgáltatások

Képzés, mentorálás:

- életkezdési mentorprogram gyermekvédelmi intézményből kikerülő nőknek
- tanoda hátrányos helyzetű fiataloknak, gyerekeknek
- egyedülálló szülők támogatása, segítése kerületi szinten
- védőnői szolgálathoz/ házi segítségnyújtáshoz hasonló pár órás segítség, ami pár órán át tehermentesíti a beteget, illetve az ápoló családokat és az egyedülálló esetetteket kortól függetlenül
- családon belüli erőszak információs kampány, szakemberek képzése

Időskori gondozás, szolgáltatások időseknek:

- gondozói szolgálat tevékenységi körének kibővítése önkéntes befizetéssel időskori öngondoskodásra
- időstaxi – jó, csak kevés – növelni a számát
- kapcsoljuk össze a fiatalokat és az időseket program
- fogadj örökbe 1 nagyit/1 unokát

Közösségi tevékenységek:

- közösségi javítóműhely – repair café
- ifjúsági klub [DemNet megjegyzés: közösségi tér, beltér, ahol fogyasztás nélkül időzhetnek a fiatalok, lehetnek pl. workshopok és képzések is]
- női közösségi pont [DemNet megjegyzés: közösségi tér, beltér, ahol fogyasztás nélkül időzhetnek nők, lehetnek pl. workshopok és képzések is]
- ismeretterjesztő workshopok szervezése (pl. egészségügy, környezetvédelem, KRESZ, nők önvédelme)

Szociális háló erősítése:

- platform megteremtése a segíteni vágyók és rászorulóknak összehozásával
- aktív, működő közösségi háló – adok-kapok fizikai térrel, önkormányzati infrastruktúrával (koordinálás, támogatás, ellenőrzés)
- VI. kerületi szakemberek, önkéntes segítők kisokos + online csoport
- szociális önkéntes-hálózat
- önkéntesek bevonása a szociális szolgáltatásokba, pl. generációk közötti együttműködés – pótnagyi-pótunoka hálózat

Egészségügy:

- egészségügyi forrádrót – házi segítség váratlan esetekre
- önkormányzat által támogatott közösségi megelőző egészségügyi kampányok támogatása, szervezése
- várólistákra reflektáló dinamikus költségvetési tervezés az egészségügyi szolgáltatások elérhetőbbé tételének és a várólisták csökkentése érdekében
- gyermekágyas segítői szolgálat [DemNet megjegyzés: Része lehet pl. extra védőnői látogatás a kismamáknak, online támogatás - akár csoportosan, a többi kismamával, pszichológiai segítségnyújtás, mentális tanácsadás. Korán felismerhetők pl. a depresszió jelei és megelőzhető a kialakulása, izoláció megelőzése. További példák: kerületi appban rövid szülés utáni depresszió (PPD) szűrőkérdések, személyes anyakör közösségi térben, perinatális referens az önkormányzatban]
- házi betegápolás kiterjesztése időben, létszámban, szolgáltatási paletta bővítése, pl. gyógyszerkiváltás
- ortopéd cipők és betétek felírásának megkönnyítése

Kultúra:

- kulturális kedvezmények terézvárosiaknak – kulturális TV kártya

Közösképviselet:

- tanúsított VI. kerületi közös képviselő – önkormányzat adja pl. 5 ismerv alapján

Hajléktalanság:

- zárható szekrények a hajléktalanszállón
- hajléktalanok integrálása a társadalomba idősápoláson keresztül

Közlekedés:

- KRESZ-kártya – bicaj, roller, stb, önkormányzat + rendőrség tanfolyam alapján kapható

Közbiztonság:

- közbiztonság javítása

Kommunikáció:

- kerületi App – értesítések, fórum
- terézvárosi App – ötletláda, segélyvonal, eü-i szolgáltatások

Egyéb:

- Kedves Terézváros kultúra kialakítása
- terézvárosi nők adatbankja

II. Közterek

Közösségi közlekedés, közös közlekedés:

- pedibusz + bicibusz
- megállóknál fedett ülőhely, zöld fal, audió közérdekű információkkal HU, EN

Család:

- családbarát zónák (pelenkázó, tisztálkodás, csomagmegőrző)
- családbarát park – kamera, zárható, biztonsági őr

Hajléktalanság:

- közterületes hatáskörének bővítése, hogy szigorúbban intézkedhessen hajléktalanügyben
- étel adok-kapok doboz/pont

Közlekedésbiztonság:

- felfestések tábla/oszloperdő helyett
- figyelemfelkeltő jelek az aszfalton gyalogátkelőknél (pl.: 'ne telefonozz')
- közlekedésbiztonság javítása – hangos jelzőlámpák telepítése, átkelési idő a lassabban közlekedők figyelembe vételével, árnyékos, védett megállók
- gyalogosbarát parkolás elősegítése – járdán parkolás tiltása
- gyalogosan közlekedők biztonságának védelme – kerékpáros, rolleres közlekedés tiltása, szankciók, zebrák beláthatósága – parkoló nagy autók ne legyenek, tűkör

Közösségi közterek:

- bevonni a helyi kávézókat az ivóvíz-vételbe + WC használati lehetőségbe + app + ivókutak
- öntisztító köz-WC
- nyilvános illemhelyek (pelenkázóval) számának bővítése, meglévők gyakoribb karbantartása
- női automaták (eü. betétek, tápszer stb.) – rászorulóknak kóddal elérhető, felajánlásokkal megtölteni
- foghíjtelkek felmérése, nyilvános közzététele, felhasználási javaslatok gyűjtése
- közösségi terek kialakítása foghíjtelkeken
- minden vendéglátóhelyen kötelezővé tenni a cigisikk-tárolókat
- közterek hangulatának javítása – köz-wifi, padok kihelyezése, köztéri kiállítások, kutyabarát közterek, parkok (nem futtató)
- női showroom kirakat
- köztisztaság érdekében – ingyenes, akadálymentes, biztonságos köz-WC, közösségi szemétszedési akciók, kutyapiszokra vonatkozó szabályok betartatása
- Teréz körútra kérjük vissza a padokat, Andrássy útra több padot (pad be, bicikli ki)
- planténerbe ültetett fák dobozára lehajtható ülések kialakítása, hogy az idős emberek hosszabb távra is elinduljanak

Közbiztonság:

- több közvilágítás
- közbiztonság megerősítése – közvilágítás javítása, kamerák beállítása, polgárőrség alapítása a kerületben
- dohányzási tilalom betartása, éjszakai felügyelet – őrség – köztérfelügyelet v polgárőr, látható közterese
- közterese + polgárőröket vissza, feladatbővítéssel
- közterületesei jogosultságainak kibővítése (pl. biciklizni járdán, üzletek előtti tisztaság ellenőrzése)
- éjszakai járőr/polgárőr szolgálat a nők biztonsága érdekében

Promléma-bejelentés:

- crowdsourcing map – interaktív jelző térkép – közvilágítás, járda, gyalogos átkelőhelyek – javaslatok javítók

Kutyák:

- közelíteni a kutyás és a nemkutyás társadalmat, felelős kutyatartás mini tanfolyam, kutyagazdiknak WC edukáció, storytelling
- több kutya-illemhely kialakítása
- kutyás etikett betartása (pl. póráz, kutyapiszok felszedése, zacskó)

Területfoglalási díjak:

- filmforgatáskor a területfoglalási díjak visszaforgatása az utcába

Önkormányzati helyiségek, vállalkozások:

- helyi vállalkozások támogatása (pl. bérleti díj elengedése 2 évre az üres üzlethelyiségeknél)
- az üres önkormányzati helyiségek újrahatszámítása, hogy a szolgáltatások 15 perces körzetben elérhetőek legyenek

Parkolás

- drop-off parkolópontok
- bővíteni a parkolóházakban az önkormányzati parkolási lehetőséget
- online színházjegy/múzeum program jegyvásárlásakor parkolójegy vásárlási opció
- westend parkolóházban kedvezményes parkolási díjak kerületi lakosoknak

Zöldítés:

- önkormányzat támogatott zöldítési pályázatokhoz szakmai támogatása

A végső javaslatcsomag összeállítása

A kezdeti ötletelést követően a gyűlés tagjai strukturált kérdések mentén mérlegelték a felmerült ötleteket, több körben priorizáltak, majd dolgoztak tovább a kiválasztott javaslatokkal. A gyűlés tagjai a legtöbb javaslatot a felvetés szintjén tartották és másokat priorizáltak. A beszélgetések során azonban később az is kiderült, hogy egyes, kezdetben priorizáltak tűnő, azonban sok érvet és ellenérvet magában hordozó javaslatok további mérlegelést igényelnek, amelyekre a folyamatnak is reagálnia kellett.

Ez a szakasz már kifejezetten a közpolitikai gondolkodást erősítette, hiszen a javaslatokat értékalapon, továbbá hatásuk és megvalósíthatóságuk szempontjából is mérlegelni kellett. A folyamat végén, az utolsó napon, a résztvevők titkos szavazással fejezték ki támogatásukat az egyes priorizált ajánlások iránt, lezárva ezzel a deliberatív szakaszt.

A folyamat vége egy koherens, közösen vállalt javaslatcsomag elfogadása volt. A deliberáció nemcsak a javaslatok minőségét javította, hanem hozzájárult a folyamat legitimitásához is: a résztvevők nem elszigetelt vélemények képviselőiként, hanem egymásra figyelő, felelős közösségként hoztak döntéseket a kerület jövőjéről.

Az elfogadott javaslatok

1. A kerületi app funkcióinak bővítése női szempontból

A kerületi app női szempontú továbbfejlesztése, amely egy átlátható felületen biztosítja a fontos információk, térképes és biztonsági funkciók, valamint a visszajelzési lehetőségek elérését, megkönnyítve a mindennapi ügyintézkést és tájékozódást Terézvárosban

2. Egyszülős családok támogatása

Az egyszülős családokat támogató komplex rendszer pénzügyi, lakhatási, tanácsadási, mentálhigiénés és közösségi eszközökkel segíti a váratlan élethelyzetek kezelését és a mindennapi biztonság megteremtését.

3. A gondozói ellátások bővítése és hozzáférésük javítása

A kerületi gondozói ellátások fejlesztése, amely a törvényi kereteken belül rugalmas kiegészítő szolgáltatásokkal enyhíti a segítségre szorulókat és az őket gondozók – különösen a nők – mindennapi terheit.

4. Terézvárosi Női Óvóhely

Az alacsonyküszöbű óvóhely és krízistámogató szolgáltatás a nők és más veszélyeztetett helyzetben élők biztonságát erősíti fizikai menedékkal, szakmai segítséggel és diszkrét, gyors támogatással.

5. Ösztöndíjprogram az egészségügyi, szociális és pedagógiai szakember-utánpótlás erősítésére

Az ösztöndíjprogram anyagi és szakmai támogatással ösztönzi az egészségügyi, szociális és pedagógiai pályákra lépést és a pályán maradást, erősítve a kerületi ellátások minőségét és elérhetőségét.

6. Terézvárosi női vállalkozók támogatási programja

A támogatási program mentorálással, inkubációs elemekkel, közösségi munkaterekkel, pénzügyi és digitális tudásfejlesztéssel, családbarát vállalkozási megoldásokkal és a láthatóság erősítésével segíti a terézvárosi vállalkozó nőket.

7. Segítők és segítséget keresők közösségi fóruma

Online és személyes fórumként, valamint adatbázisként működő rendszer, amely a segítséget felajánló önkénteseket és a lakossági igényeket szervezeten kapcsolja össze, miközben az önkormányzat fizikai teret és koordinációt biztosít.

8. Szülővé válást támogató komplex segítő szolgáltatás

A szolgáltatás a szülővé válás teljes folyamatát támogatja a családtervezéstől a várandósságon és a gyermekágyas időszakon át a korai gyermeknevelésig, a meglévő egészségügyi, valamint család- és gyermekjóléti ellátórendszerekre építve, azokat további tanácsadással, információs és pszichoszociális segítséggel kiegészítve.

9. Női szempontú közbiztonsági felmérés és akcióterv a polgárőrség és rendőrség hatékony együttműködésére

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja az Önkormányzatnak, hogy a kerületi közterületek biztonságát növelje pontos, folyamatosan frissített adatokra, problématerképre alapozva. Ez járjon együtt a járőrszolgálat vonzóbbá tételével, toborzással, a járőrök rendszeres képzésével és az érintett szervek közötti együttműködés elősegítésével.

10. Női közterületi higiéniai infrastruktúra fejlesztése a kerületben

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy a kerület fejlessze a közterületi higiéniai infrastruktúrát, mindenki számára folyamatosan elérhető, tisztán tartott nyilvános illemhelyekkel, pelenkázó- és szoptatóhelyiségekkel, valamint higiéniai automatákkal. Ezzel a kerületi közterek tisztábbá és vonzóbbá válhatnak.

11. Biztonságos kerékpáros infrastruktúra kialakítása a kerületben

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat olyan kerületi kerékpáros infrastruktúra-fejlesztési stratégiát dolgozzon ki, amely biztonságos kerékpárhasználatot tesz lehetővé minden korosztály számára, csökkenti a közlekedési konfliktusokat és hatására megnő a kerékpárt használó kerületiek száma.

12. Városképi arculati kódex létrehozása és nők reprezentációja a kerületi köztereken

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat hozzon létre egy olyan városképi arculati kódexet, amely a társasházi homlokzatok és az üzletek, vendéglátóhelyek kirakatai, reklámfelületei számára esztétikus megjelenést ír elő, és a benne levő szabályokat – ösztönzéssel és szankciókkal – be tudja tartatni a kerületi épületek általános esztétikai javulása érdekében.

13. Köznevelési intézmények környezetének biztonságossá tétele

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat mérje fel a kerületi gyermekintézmények környezetének biztonsági problémáit az összes érintett körében és fordítson figyelmet a közlekedésbiztonságra, a társadalom bevonására és edukációjára, valamint a fizikai és digitális infrastruktúra fejlesztésére.

14. Iskolások és óvodások bevonása a kerület közterületeinek zöldítésébe

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat kapcsolja be a fiatal generációt a kerület zöldítésébe óvodai, iskolai növénygondozási program segítségével. A gyerekek, szülők, pedagógusok, vagy akár szomszédos társasházak együttműködése a program során nem csak zöldítési és edukációs célokat szolgál, de erősítheti a generációk közti kapcsolódást és a gyerekek lakóhelyükhöz való szorosabb kötődését is.

15. Zsebparkok: növénykonténerek funkcióinak bővítése

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat a meglevő közterületi növénykonténerek funkcióját bővítse pihenést és közösségi életet elősegítő funkciókkal "zsebparkokká", a lakosság aktív bevonásával, jól karbantartható műszaki megoldások segítségével.

16. A kerületi közvilágítás korszerűsítése és bővítése a köztéri biztonságérzet növelése érdekében

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy átfogó felmérésre alapozva az önkormányzat javítsa a kerület közvilágításán és ezen keresztül a gyalogosok biztonságán, bevonva a társasházak kapualjait és utcafronti üzlethelyiségeket is.

A közösségi gyűlés tagjainak visszajelzései

A közösségi gyűlés hatásainak vizsgálata érdekében a résztvevők a folyamat elején és végén is kérdőívet töltöttek ki. Az előzetes kérdőívet és a záró kérdőívet is egyaránt 47 fő töltötte ki. Mindez lehetővé teszi annak áttekintését, hogy a közösségi gyűlésen való részvétel miként hatott a résztvevők tájékozottságérzetére és részvételi önbizalmára, valamint az önkormányzattal, a részvételi folyamatokkal, és az egymással kapcsolatos attitűdjeire.

A kérdőíves adatok egyik legszembetűnőbb változása a résztvevők tájékozottságérzetének növekedésében figyelhető meg. A közösségi gyűlés megkezdése előtt a válaszadók közül 22 fő értékelte 4-es vagy 5-ös értékkel (egy 1–5-ig terjedő skálán) azt az állítást, hogy mennyire tartja magát tájékozottnak a VI. kerület közéleti ügyeivel kapcsolatban. A folyamat végére ez a szám 35 főre emelkedett.

A záró kérdőívben a válaszadók közül 31 fő teljes mértékben, míg 12 fő inkább egyetértett azzal az állítással, hogy a közösségi gyűlésen való részvétele növelte a bizalmát a VI. kerületi önkormányzat iránt. Ez a magas arány a deliberatív folyamat egyik legfontosabb eredménye, hiszen arra utal, hogy a közösségi gyűlés átlátható működése és az önkormányzati szereplőkkel és ügyekkel való közvetlen találkozások jelentősen képesek erősíteni a vertikális bizalmat. Ugyanezt jelzi az is, hogy a 47 válaszadóból 36 fő nyilatkozott úgy, hogy teljesen (22 fő) vagy inkább (14 fő) egyetért azzal az állítással, miszerint a közösségi gyűlésen való részvétele növelte a hitét abban, hogy az állampolgári részvételnek van értelme.

A horizontális bizalom, vagyis a résztvevők egymás iránti bizalma a közösségi gyűlés végére szintén erősödést mutat. A záró kérdőívben 34 fő nyilatkozott ugyanis úgy, hogy a közösségi gyűlésben való részvétele teljes mértékben (18 fő) vagy inkább (16 fő) növelte a bizalmát az eltérő gondolkodású emberek iránt.

A kérdőívben vizsgáltuk a végső javaslatcsomaggal történő azonosulást is. A résztvevők 66%-a nyilatkozott úgy, hogy a javaslatcsomag egészét tekintve teljes mértékben (46%) vagy inkább (20%) egyetért a benne foglaltakkal, így a javaslatok összességében jelentős támogatottságot mutatnak.

A jövőbeli részvételi hajlandóság tekintetében is erős elköteleződés mutatkozik. A válaszadók döntő többsége, összesen 39 fő tartotta nagyon valószínűnek (25 fő) vagy inkább valószínűnek (14 fő) azt, hogy a jövőben részt venne más, az önkormányzat által szervezett részvételi folyamatban (például lakossági fórumon, részvételi költségvetésen vagy közösségi tervezésen). Harmincötven jelezték azt is, hogy szívesen részt vennének egy kisebb csoport munkájában, amely a közösségi gyűlés ajánlásainak megvalósítását követi nyomon.

Végül különösen beszédes adat, hogy három fő kivételével minden válaszadó azt jelezte: amennyiben a jövőben más témában is lenne közösségi gyűlés a kerületben, és lehetősége lenne rá, bizony részt venne rajta. Ennél is biztatóbb visszajelzés ugyanakkor, hogy egy kivételével minden válaszadó azt nyilatkozta, hogy ajánlaná egy ismerősének a részvételt egy közösségi gyűlésen, amennyiben erre lehetősége adódna. Ez az ajánlási hajlandóság a közösségi gyűlés legitimitásának és résztvevői élményének egyik legerősebb visszajelzése.

“Annyira jó, hogy eljöttem, mert olyan információkhoz jutok itt, amiről egyébként máshogy nem értesültem volna, már ezért megérte.”

“Én mikor este hazaértem, teljesen fel voltam pörögve, annyi energiát adott az egész nap, és maga a téma”

“Az egész közösségi gyűlés több mint egy egyszeri konzultáció, tudtunk a témákra szakmai szemmel ránézni, most megértettem, hogy milyen komplex problémákkal állunk szemben.

“Érdekes volt látni, hogy noha nagyon különböző emberek jöttek el, hasonlóan gondolkodunk.”

“Nem hirdetni, hanem kommunikálni kéne az emberekkel – pont mint itt”

“Sokféle véleményen vagyunk, mégis képesek vagyunk egyfelé nézni”

„Jó érzés volt látni és hallani, hogy a polgármester valóban foglalkozott az első körös ötleteinkkel és részletes visszajelzést adott rájuk

“Nagyon tetszett, folyamatosan pozitív dolgok értek, mindenre nyitott vagyok a jövőbeli közösségi gyűléseket illetően, valamint további konzultációkra is”

“Rendkívül jól volt megszervezve, hatalmas munka ennyi embert koordinálni, le a kalappal a DemNet és az Önkormányzat előtt, és a facilitátorok is profi munkát végeztek”

Konklúziók

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés tapasztalata ismételten azt mutatja, hogy a strukturált, véletlenszerű kiválasztáson alapuló részvételi folyamatok tényleg képesek valódi közpolitikai és társadalmi értéket teremteni.

A gyűlés során kirajzolódott, hogy a nők mindennapi tapasztalatai mentén azonosított problémák – a gondoskodási terhek, a biztonságérzet, az egészségügyi és szociális hozzáférés, a közterek használhatósága, az információhoz jutás – nem elszigetelt ügyek, hanem egymással összefüggő, rendszerszintű kérdések. A közösségi gyűlés párbeszédre épülő és a közös nevezőt kereső módszertana pedig lehetővé tette, hogy ezek a tapasztalatok szakmailag megalapozott, egymással összehangolt javaslatokká formálódjanak.

A folyamat legitimitását több tényező erősítette: az inkluzivitás, a reprezentatív kiválasztás, a szakértői tudás bevonása, az online javaslatok becsatornázása és a közös döntéshozatal. A közösségi gyűlés így nemcsak tartalmilag, hanem eljárásrendjében is megfelelt a nemzetközi deliberatív sztenderdeknek.

A jelentésben bemutatott ajánlások megvalósítása természetesen további szakmai, pénzügyi és politikai mérlegelést igényel. Ugyanakkor a közösségi gyűlés egyértelmű irányt jelölt ki: egy olyan Terézváros felé, ahol a gondoskodás intézményes támogatást kap, a közterek biztonságosabbak és befogadóbbak, az önkormányzat összekapcsoló szerepe erősödik, és a női szempont tudatosan beépül a döntéshozatalba.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés lezárult, de a folyamat hatása csak most kezd igazán érvényesülni.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javaslatai

1. A kerületi app funkcióinak bővítése női szempontból

A helyi információkhoz való gyors hozzáférés meghatározó a városi lakosok tájékozódása, ügyintézése és biztonságérzete szempontjából. A gyors hozzáférést a digitális eszközök érdemben támogatják. A nők túlterhelt mindennapjaiban a digitális megoldások akkor hatékonyak, ha strukturált, felhasználóbarát információkat, valamint visszajelzési és nyomon követési lehetőségeket kínálnak. Egy ilyen funkciókkal működő kerületi alkalmazás az információszolgáltatáson túl az önkormányzat iránti bizalom és a helyi részvétel erősítéséhez is hozzájárul.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat hozzon létre egy olyan digitális információs és részvételi felületet, amely átlátható módon segíti a lakosok – különösen a nők – mindennapi tájékozódását, ügyintézését és közéleti részvételét. Az alkalmazás elsődleges célja nem új párhuzamos rendszerek létrehozása, hanem a már meglévő önkormányzati és kerületi információk egy strukturált, könnyen áttekinthető felületen történő összekapcsolása és könnyen elérhetővé tétele.

A javaslat központi eleme egy **információtár**, amely hivatkozásokon keresztül összegyűjti a legfontosabb kerületi szolgáltatásokat és programokat, különös tekintettel az egészségügyi ellátásokra, kulturális eseményekre, iskolai, szakkör jellegű és szabadidős programokra, valamint az időseknek szóló lehetőségekre, közöttük a nyugdíjasklubok eseményeire és az időstaxira. Az információkhoz kapcsolódva megjelenhetnek időpontfoglalási, regisztrációs és jegyvásárlási linkek, valamint egy naprakész **kapcsolati lista** honlapokkal és kontaktszeméllyel.

Az alkalmazás fontos funkciója a nők számára elérhető **támogatások** áttekinthető bemutatása, célcsoportok szerint rendszerezve, segítve annak gyors felismerését, hogy ki milyen támogatásra jogosult és hogyan férhet hozzá. A közösségi gyűlés javasolja, hogy az alkalmazás **részvételi elemeket** is tartalmazzon, így például szavazási és kérdőív-funkciókat, amelyek lehetőséget adnak a lakossági vélemények becsatornázására, valamint a helyi szolgáltatók, illetve az alkalmazás funkcióinak női szempontú véleményezésére.

A közösségi gyűlés javasolja egy **térképes felület** létrehozását, amelyen GPS-koordináták segítségével jelölhetők a problémák, a közterületi anomáliák és nyomon követhetők az ez ügyben történt intézkedések. Emellett megjeleníthetők az elérhető illemhelyek, ivókutak, a nyári időszakban klimatizált vagy árnyékos helyek, az ideiglenes forgalmi vagy parkolási korlátozások, például filmforgatások idején, valamint megfelelő keretek között a polgárőrök aktuális jelenléte a kerületben. A térkép alkalmas lehet a közterek női szempontú biztonsági értékelésére is, élő, valós adatok alapján. A biztonság növelése érdekében a Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja egy **segélyhívó**, úgynevezett pánikgomb funkció beépítését, amely megfelelő keretek között szükség esetén a polgárőrséget értesítheti.

A közösségi gyűlés javasolja, hogy az alkalmazás legalább **magyar és angol** nyelven, **Android és iOS** platformokon egyaránt elérhető legyen. Az alkalmazás tegye lehetővé a személyre szabást: a felhasználók egy egyszerű profil alapján az őket érintő szolgáltatásokról, programokról és ügyekről kaphassanak célzott ajánlásokat és értesítéseket. Fontos elemként jelenik meg az önkormányzati javaslatok nyomon követése, valamint egy GYIK, chatbot és fórumfelület kialakítása.

A közösségi gyűlés álláspontja szerint az alkalmazás emellett alkalmas lehet egyes **ügyintézési** folyamatok – például az iskolai és óvodai beiratkozás – támogatására is. A **közösségi** funkciók között megjelenhetnek helyi felajánlások, például adok-veszek jellegű csere- és segítségnyújtási lehetőségek, kedvezmények és kuponok, valamint a helyi szolgáltatók értékelésének lehetősége. Kialakítható a barátok hozzáadásának lehetősége, amely opcionálisan bekapcsolható és láthatóvá teheti a közös programokon való részvételt, valamint létrehozhatók mikroközösségek, például tematikus érdeklődési csoportok is.

A fejlesztési folyamat során a Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés kiemelten fontosnak tartja az átlátható struktúra kialakítását és a funkciók tudatos korlátozását annak érdekében, hogy az alkalmazás használható és fenntartható maradjon. Ennek keretében a közösségi gyűlés az alábbi, **kiemelt**

jelentőségű elemeket azonosította: egy folyamatosan frissülő hír- és információs felület, egy térképes funkció a közterületi információkkal, a női szempontú értékelések megjelenítése, az anomáliák bejelentése és nyomon követése, valamint egy Terézvárosi Kártya integrációja, amely élethelyzettől függően kreditpontok formájában biztosíthat kedvezményeket és támogatásokat a nők számára.

A fejlesztés során indokolt más települések és kerületek **jógyakorlatainak** áttekintése, így például a Liget++, a Szentendre App, a Zugló App vagy a miutcank.hu tapasztalatainak hasznosítása a terézvárosi alkalmazás továbbfejlesztésekor.

Miért fontos ez a nőknek?

- Időt takarít meg, mert minden releváns információ egy helyen érhető el.
- Megkönnyíti a tájékozódást a kerületben elérhető szolgáltatásokról és lehetőségekről.
- Folyamatos hozzáférést biztosít naprakész információkhoz.
- Összegyűjti a nők szempontjából fontos kerületi tudnivalókat.
- Csökkenti az információhiányból fakadó kiszolgáltatottságot.

Mit tehet a közösség?

- Aktívan részt vehet a fejlesztésben és a tartalmak formálásában folyamatos ötletekkel és javaslatokkal.
- Visszajelzést adhat az alkalmazás működéséről és hasznosságáról.
- Bekapcsolódhat a programozásba és a közösségi funkciók használatába.
- Támogathatja az app használatát idős emberek körében, akár diákok bevonásával, közösségi szolgálat keretében.

Kiket érint a javaslat?

- Az alkalmazást letöltő és használó lakosokat
- Az önkormányzatot mint fenntartót és finanszírozót
- Helyi üzleteket, intézményeket és szolgáltatókat, amelyek funkciói megjelennek az appban

2. Egyszülős családok támogatása

Az egyszülős családok különösen sérülékenyek a váratlan élethelyzetekkel szemben, mivel az anyagi, gondoskodási, érzelmi és szervezési terhek egyetlen felnőttre hárulnak. Az egyszülős háztartások többségét nők vezetik, akik gyakran korlátozott informális támogatás mellett egy személyben felelősek a család mindennapi működésének összehangolásáért. Ebben a helyzetben a gyors, rugalmas és méltányos önkormányzati támogatások kulcsszerepet játszanak a krízisek kezelésében és a családi stabilitás megőrzésében.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat átfogó, több pilléren nyugvó támogatási rendszert alakítson ki az egyedülálló szülők számára, figyelembe véve azokat a komplex pénzügyi, lakhatási és élethelyzeti kihívásokat, amelyek egy gyermekét egyedül nevelő felnőttet érintenek. A közösségi gyűlés álláspontja szerint különösen indokolt a támogatás azon esetekben, amikor valaki váratlan élethelyzet következtében válik egyedülálló szülővé, és rövid időn belül kénytelen egyetlen jövedelemből biztosítani a család megélhetését.

A közösségi gyűlés fontosnak tartja, hogy az önkormányzat pénzügyi és életmódbeli **tanácsadással**, valamint célzott **képzésekkel** segítse az egyszülős családokat az egykeresős modellre való átállásban. Ez magában foglalja a pénzügyi tervezéshez kapcsolódó tudásátadást, valamint szükség esetén új szakma elsajátítását vagy a munkaerőpiaci alkalmazkodást támogató programokat is, amelyek fontos segítséget jelenthetnek az új élethelyzetben.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat aktívan támogassa az **egyedülálló szülők közösségének** építését a kerületben, és ösztönözze a szülők találkozását, tapasztalatcseréjét. Ennek részeként felmerült az innovatív **lakhatási** megoldások, például a homesharing programok adaptálásának lehetősége. Lakhatási kérdésekben a közösségi gyűlés több, egymást kiegészítő megoldást tart indokoltnak. Ezek közé tartozik az egyszülős családok prioritása az önkormányzati és szociális bérlakások esetében, a kedvezményes bérleti díj alkalmazása, a közvetlen pénzügyi támogatás, valamint egy olyan önkormányzati kompenzációs rendszer kialakítása, amely ösztönzi a magántulajdonosokat piaci ár alatti bérbeadásra. Emellett megfogalmazódott egy

önkormányzati együttműködésben elérhető, 0% THM-mel rendelkező lakáscélú hitel lehetősége is, amely lakásvásárlásra, karbantartásra vagy felújításra egyaránt felhasználható lenne.

Az önkormányzati **anyagi támogatások** esetében egy pályázati alapú, sávós rendszerű támogatási modell lenne megfelelő, amely egyedi elbíráláson alapul, és a bevételek, kiadások, valamint az adott család élethelyzetének figyelembevételével, méltányossági alapon működik. A közösségi gyűlés javasolja egy elkülönített önkormányzati alap létrehozását is, amelyből eseti támogatás vagy kedvezményes, akár kamatmentes kölcsön igényelhető váratlan **krízishelyzetek esetén**. Ilyen lehet például egy fűtésrendszer meghibásodása vagy más lakásfenntartási probléma. A kis jövedelmű egyedülálló szülők esetében a közösségi gyűlés indokoltnak tartja a rezsitámogatás és a gyermekekhez kapcsolódó étkeztetési támogatások biztosítását. Emellett fontosnak tartják, hogy – lehetőség szerint – utazási és közétkeztetési kedvezmények is elérhetők legyenek a kerületben élő egyedülálló szülők gyermekei számára.

A Terézvárosi Női Községi Gyűlés javasolja továbbá a gyermektáboroztatás támogatását az egyszülős családokban élő gyermekek számára, valamint a nem kerületi rendezvényekhez kapcsolódó kedvezmények biztosítását. Hasznosnak tartják egy egyedi támogatási rendszer kialakítását azon egyedülálló szülők számára is, akik otthon ápolják beteg gyermeküket. A közösségi gyűlés javasolja karácsonyi vagy más ünnepkörökhöz kötődő támogatási keret, illetve ajándécsomagok biztosítását az egyszülős családok gyermekei számára. Végül felmerült egy tanulmányi támogatási és felsőoktatási ösztöndíjprogram ötlete az egyedülálló szülő nappali tagozaton tanuló, legfeljebb 25 éves gyermekei számára, a már meglévő kerületi programokkal összehangolt módon.

A Terézvárosi Női Községi Gyűlés hasznosnak tartja egy kerületi **babysitter-adatbázis** létrehozását is, amelyhez az önkormányzat biztosítana hozzáférést. Ez a rendszer különösen rendkívüli élethelyzetekben nyújthatna gyors és megbízható segítséget az egyedülálló szülők számára.

A közösségi gyűlés kiemeli, hogy a gyermeküket egyedül nevelők számára különösen fontos a **mentálhigiénés és pszichoszociális** támogatás. Ennek érdekében javasolja szakemberek által nyújtott programok megszervezését, valamint ingyenes jogi segítségnyújtás biztosítását a kerületben.

A közösségi gyűlés szerint indokolt, hogy az önkormányzat támogassa az egyszülős családokat nagyobb értékű elektronikai eszközök beszerzésében, illetve a **fenntarthatóság** jegyében hozzon létre egy háztartási gép kölcsönző rendszert, amely lehetővé teszi az eszközök megvásárlása helyett azok ideiglenes használatát.

Miért fontos ez a nőknek?

- Csökkenti az egyszülős anyák mindennapi terheit, kiszámíthatóbbá és biztonságosabbá téve a család működését.
- Gyors, rugalmas segítséget nyújt krízishelyzetekben, amikor egyedül kell dönteni és helytállni.
- Erősíti a nők önállóságát és biztonságérzetét, az anyagi, jogi és mentális támogatások összehangolt elérhetőségével.
- Közvetlenül javítja a gyermekek jóllétét, mivel a nők támogatása a családi stabilitás alapja.

Mit tehet a közösség?

- Aktívan támogathatja az egyszülős családokat formális és informális módon, különösen krízishelyzetekben és a mindennapi nehézségek kezelésében.
- Hozzájárulhat az egyszülős családok élethelyzetének jobb megértéséhez, erősítve az empátiát és a társadalmi elfogadást a kerületben.
- Községi találkozások és klubok szervezésével elősegítheti a tapasztalatcserét és az egymást támogató kapcsolatok kialakulását.
- Segítheti az érintettek tájékoztatását a számukra elérhető támogatásokról és szolgáltatásokról.

Kiket érint a javaslat?

- Egyszülős családokat
- Egyedül gyermeket nevelő nőket
- Gyermekeket, akik egyszülős családban élnek
- Nagyszülőket, akik aktívan részt vesznek a gondoskodásban
- A kerület teljes lakosságát, mivel a téma társadalmi felelősség és közérdek

3. A gondozói ellátások bővítése és hozzáférésük javítása

Köztudott, hogy a gondozási feladatok többsége a családokon belül elsősorban a nőkre hárul. A gondozási szükségletek gyakran nem illeszkednek a merev ellátási struktúrákhoz: sok esetben átmeneti, időszakos vagy rugalmas segítségre van szükség, különösen krízishelyzetekben, hozzátartozói támogatás hiányában vagy egyszemélyes háztartásokban. A gondozói és otthoni segítségnyújtási szolgáltatások rugalmas bővítése egyszerre növeli a rászorulókat biztonságát, csökkenti a nők fizikai és mentális túlterheltségét, és tehermentesíti a helyi közösségeket.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat átfogó módon fejlessze és bővítse a kerületben elérhető gondozói és otthoni segítségnyújtási szolgáltatásokat, különös tekintettel azokra az élethelyzetekre, amikor az érintetteknek nincs családi vagy hozzátartozói segítségük. A jelenlegi ellátási formák mellett szükség van rugalmasabb, alkalmi és időszakos segítségnyújtásra is olyan esetekben, amikor valaki nem napi rendszerességgel, hanem csak rövid időre vagy meghatározott időszakban szorul támogatásra. Ide tartozhatnak például olyan élethelyzetek, amikor hetente néhány alkalommal, egy műtétet követő időszakban, vagy akár csak 5–10 perc erejéig van szükség támogatásra.

A közösségi gyűlés javasolja az **otthoni szolgáltatások** körének bővítését olyan elemekkel, amelyek jelenleg nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Megfogalmazódott például a frissen szült anyák védőnőhöz történő kísérése, házhoz rendelhető fizioterápia, gyógytorna, valamint pszichológusi és pszichés támogatás biztosítása, a meglévő jó gyakorlatok mintájára. A személyes és telefonos segítségnyújtás mellett a közösségi gyűlés fontosnak tartja a digitális elérésű támogatási formák megerősítését az idősek számára. A közösségi gyűlés javasolja, hogy átmeneti gondozási szükségletek esetén – különösen krízishelyzetekben, amikor az érintett önellátásában akadályozott és nem rendelkezik elérhető hozzátartozói segítséggel – az otthoni segítségnyújtás a hatályos jogszabályi és helyi szakmai keretek között rugalmasan, időben kiterjesztett módon legyen hozzáférhető. Megfogalmazódott továbbá a mentőt nem igénylő esetekre szolgáló éjszakai ügyelet lehetősége.

A közösségi gyűlés indokoltnak tartja **eszközkölcsozónó** rendszer kialakítását is, amelyben gyógyászati segédeszközök, például járókeretek lennének elérhetők a rászorulókat számára. Emellett javasolja egy **online idősek klubja** létrehozását, amely az esti órákban is működik. A közösségi gyűlés szerint az önkormányzat ebben platform biztosításával is szerepet vállalhatna. A gondozási ellátások hosszabb távú fejlesztéseként a közösségi gyűlés javasolja egy hospice ház kialakításának vizsgálatát, valamint egy **öngondoskodásra** épülő alap vagy alapítvány létrehozását, amely a hozzátartozó nélküli, rászoruló idősek ápolását és gondozását támogatná, előtakarékosági szemléletben.

A szolgáltatások elérhetőségének javítása érdekében a közösségi gyűlés javasolja a **kapacitások bővítését** és több személyi erőforrás bevonását, amely csökkentheti a várakozási időt és növelheti az elérhető időpontok számát. Javaslatként merült fel a civil szervezetek bevonása, valamint a szociális szférában dolgozók képzésének, ösztönzésének támogatása. A közösségi gyűlés indokoltnak tartja a középiskolai kötelező 50 órás közösségi szolgálat összekapcsolását az időseknek való segítségnyújtással, az önkormányzat és az iskolák közötti együttműködés keretében, valamint szakmai gyakorlati helyek biztosítását az egészségügyi szakképzésben részt vevők számára a gondozói szolgálatot ellátó intézményekben. Megfogalmazódott meglévő önkormányzati munkatársak és diákok bevonásának lehetősége is olyan gondozási feladatokra, amelyek nem igényelnek egészségügyi szakképesítést, például informatikai segítségnyújtásra, bevásárlásra, ételrendelésre vagy az étel kicsomagolására.

A hatékonyság növelése érdekében a közösségi gyűlés átfogó **igényfelmérés** elvégzését javasolja telefonos, személyes vagy kérdőíves formában. Ötleként felmerült, hogy például a karácsonyi csomagok mellé rövid igényfelmérő űrlap kerüljön, amely segít feltárni a további szükségleteket, beleértve az önkormányzati támogatással megvalósuló digitális kompetenciafejlesztést is. A közösségi gyűlés fontosnak tartja az igények időtáv szerinti kategorizálását, megkülönböztetve a rövid és hosszabb távú szükségleteket.

A közösségi gyűlés kiemelten fontosnak tartja az elérhető gondozói szolgáltatások **láthatóságának** javítását. Sok érintett nem rendelkezik megfelelő információval arról, hogy milyen gondozói és segítő szolgáltatások érhetők el a kerületben. Ennek orvoslására javasolja a meglévő szolgáltatások

kommunikációjának megerősítését egy tematikus, célzottan terjesztett tájékoztató formájában – például egy „gondozói kisokos”-ként, amely áttekinthető módon tartalmazza az összes elérhető szolgáltatást és azok elérhetőségeit. A közösségi gyűlés szerint hasznos lehet célzott információk nyújtása életkor és egészségi állapot szerint, valamint az érintettek jobb elérése érdekében egy „idősek listája” összeállítása és szórólapok terjesztése diákok bevonásával.

Miért fontos ez a nőknek?

- A gondozási feladatok döntően nőkre hárulnak, ezért a szolgáltatások bővítése és rugalmasabbá tétele közvetlenül csökkenti a mindennapi fizikai és mentális terheket.
- Az átmeneti és alkalmi segítségnyújtás megelőzheti a krízishelyzetek elmélyülését és a tartós túlterhelést.
- A nők hosszabb várható élettartama miatt nagyobb arányban válnak gondozásra szorulóvá, miközben gyakran egyedül élnek; az elérhető szolgáltatások biztonságot és önállóságot erősítenek.
- A gondozói ellátások javítása egyszerre támogatja az ellátást igénybe vevő nőket és a gondozást végző családtagokat, hozzájárulva a munka–magánélet egyensúlyához.

Mit tehet a közösség?

- Aktívan közreműködik az információk terjesztésében, hogy minél többen értesüljenek az elérhető szolgáltatásokról.
- Beszélgetések, személyes kapcsolódások során segít felszínre hozni olyan szolgáltatásokat, amelyek léteznek, de az érintettek nem tudnak róluk.
- Önkéntes programok szervezésével támogatja az érintettek és a rászorulóknak összekapcsolását.
- Közösségi platformot vagy zárt csoportot hoz létre az önkéntes segítők koordinálására.
- Visszajelzést ad az önkormányzat és az illetékes szervek felé, ha egy szolgáltatás nem működik megfelelően, nem elérhető vagy hiányzik.
- Civil kezdeményezéseket indít, például az idősek digitális kompetenciáinak fejlesztésére, és ehhez kapcsolódó támogatásokat igényel.
- Közös képviselők és önkéntes társasházi lakók igényfelmérést végeznek a házakban, feltérképezve a szükséges szolgáltatásokat.

Kiket érint a javaslat?

- Felnőtt lakosokat, akik nem tudnak saját környezetükből segítséget kapni
- Egyedül élő időseket, akiknek nincs hozzátartozójuk
- Nőket, akik gondozási és ápolási feladatokat látnak el a családban
- Túlterhelt ápolókat és gondozókat
- Műtéten átesett vagy traumát elszenvedett, utógondozásra szoruló felnőtteket
- Beteg gyermekeiket otthon ápoló szülőket

4. Terézvárosi Női Óvóhely

A nők elleni erőszak, a zaklatás és a fenyegetettség gyakran olyan krízishelyzetekben jelenik meg, amikor az érintetteknek azonnali, diszkrét és elfogadó segítségre van szükségük. Egy alacsonyküszöbű, helyi beágyazottságú óvóhely- és krízistámogató rendszer a meglévő szolgáltatásokat kiegészítve erősíti az azonnali reagálóképességet, és gyors belépési pontot biztosít a veszélyeztetett helyzetben lévők számára. A többnyelvű működés és a folyamatos elérhetőség a kerület sajátos társadalmi összetétele miatt kiemelt jelentőségű.

A Terézvárosi Női Községi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat a nők és más fenyegetett helyzetben élők védelme érdekében két, egymást kiegészítő pillérre épülő, alacsonyküszöbű áldozatsegítő rendszert hozzon létre: egyrészt egy folyamatosan elérhető, többnyelvű krízis-forródrótot, másrészt egy fizikailag is megközelíthető, diszkrét és biztonságos Terézvárosi Óvóhelyet, a Józsefvárosi Óvóhely modelljének adaptációjára építve. A közösségi gyűlés szerint a cél a józsefvárosi protokollok terézvárosi szükségletekre szabott átvétele és továbbfejlesztése, valamint egy gyors, ítélezésmentes és biztonságos első belépési pont biztosítása.

A közösségi gyűlés javasolja egy 24/7 elérhető, többnyelvű hotline és online chat kialakítását civil szervezetek meglévő kapacitásainak bevonásával (például NANE, Patent). A **forródrót** feladata a gyors, szakmailag megalapozott kríziskezelés, valamint az azonnali segítségnyújtás olyan helyzetekben

is, amikor egy nő úgy érzi, nincs biztonságban (például követés esetén). A közösségi gyűlés javasolja, hogy a segítséget nők nyújtsák, erősítve a bizalom és a biztonságérzet feltételeit.

A második pillérként a közösségi gyűlés egy könnyen megközelíthető, alacsonyküszöbű **fizikai menedék** létrehozását javasolja, ahol nők, gyermekek és bántalmazott személyek azonnali útmutatást, támogatást és indokolt esetben rövid idejű menedéket kaphatnak. Kiemelt szempont a többnyelvű kommunikáció biztosítása a kerületben élő külföldiek és turisták miatt, valamint az azonnali szakmai kapcsolódás pszichológushoz, jogi tanácsadáshoz és krízisambulanciához.

A közösségi gyűlés hangsúlyozza, hogy az Óvóhely nem ügyintézési pont, és a belépés nem jár automatikusan hatósági eljárással; anonim, stigma nélküli segítségkérést biztosít, és „nulladik lépésként” működik: meghallgat, biztonságot ad, informál, majd az érintett döntése alapján kapcsol tovább a családsegítő vagy más hivatalos csatornák felé, erősítve a rendszer azonnali reagálóképességét.

A közösségi gyűlés javasolja egy **Safe Spot hálózat** kiépítését a kerület több pontján (üzletekben, kulturális intézményekben, vendéglátóhelyeken). Ennek részeként egységes jelölés jelezné a biztonságos pontokat, a dolgozók rövid, célzott képzést kapnának, és a rendszer emberközelibb, gyorsabban elérhető segítséget biztosítana. A közösségi gyűlés javasolja a közösségi bevonás és prevenció erősítését is, „tudatos szomszéd” hálózat, kerületi kampányok és partnerségek révén.

A szolgáltatási csomag részeként a közösségi gyűlés javasolja rövid idejű **krízisszoba**; gyerekbarát és nőbarát tér kialakítását; képzett szociális munkás és pszichológus jelenlétét; **kísérőszolgálatot** orvoshoz, gyógyszerértárhoz és hatósági ügyintézéshez; tematikus csoportfoglalkozásokat; gyermekfelügyeletet és kísérést; tolmácsok és nyelvtudással rendelkező segítők bevonását; higiénés feltételek és zuhanyzók biztosítását; valamint szükség esetén kerületeken átívelő biztonsági szolgálat megszervezését.

A közösségi gyűlés javasolja, hogy az Óvóhely specializált fókuszot kapjon a kapcsolati erőszak, zaklatás és reprodukív krízishelyzetek kezelésére, beleértve a sürgősségi fogamzásgátláshoz való hozzáférés támogatását (72 órás tabletta) gyógyszerértári együttműködésekkel, nyitvatartási információkkal és biztonságos kíséréssel. Minden szolgáltatás legyen **ingyenes**.

A közösségi gyűlés javasolja, hogy az Óvóhely **önálló** intézményi formában működjön, ne a Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ alá rendelve, és az önkormányzat jelöljön ki egy, a témában jártas szakmai referenst, aki koordinálja a nők elleni erőszak felszámolásával kapcsolatos kerületi tevékenységeket.

Javasolt helyi adatgyűjtési és statisztikai rendszer kialakítása a gyökérokok feltárására, a szakemberek képzése és utánpótlása, valamint letölthető, nyomtatható információk anyagok és önálló tematikus aloldal létrehozása az önkormányzat honlapján.

A közösségi gyűlés indokoltnak tartja **belső szakmai visszacsatolási és utánpótlási** mechanizmusok kialakítását, amelyek segítik az esetleges hibák feltárását, a tanulságok levonását és a szolgáltatások folyamatos fejlesztését.

Javasolják EU-s támogatások megpályázását, hazai és nemzetközi jó gyakorlatok átvételét, valamint önkormányzati „zéró tolerancia” állásfoglalás kihirdetését.

A közösségi gyűlés javasolja **gyermekvédelmi munkacsoport létrehozását** a bántalmazott gyerekek ellátására, gyermekbiztonsági útmutató és intézményi program kidolgozását (táborokra is kiterjedően), valamint edukációt gyermekeknek és felnőtteknek. Szükség esetén indokoltnak tartja a kerületi szakemberek és civilek képzését, az egészségügyi intézményekkel való **együttműködést**, speciális éjszakai ügyelet biztosítását, valamint a biztonságos menekülés támogatását biztonsági tervvel és kísérő megoldásokkal. Hosszabb távon a közösségi gyűlés javasolja a szociális bérlakásrendszer bővítését a rejtett hajléktalanságban élő, kiszolgáltatott nők lakhatási biztonságának erősítésére.

Miért fontos ez a nőknek?

- Azonnali, belépési küszöb nélküli segítséget biztosít krízishelyzetben.
- Nem igényel előzetes időpontot, iratokat vagy adminisztratív ügyintézkedést, ami válsághelyzetben különösen fontos.

- Bármikor elérhető, akár éjszaka is, azonnali reagálást tesz lehetővé.
- Nem szükséges „indokolni” vagy „bebizonyítani” a veszélyt: az, hogy valaki fél, önmagában elegendő.
- Fizikai biztonságot és azonnali védelmet nyújt.
- Az Óvóhely menekülési pontként működik, ahol a nők fizikailag is biztonságba kerülhetnek.
- Szükség esetén 12 órás krízisszobát biztosít.
- Többnyelvű, alacsonyküszöbű támogatást nyújt, ami különösen fontos a kerületben élő külföldi nők és turisták számára.

Mit tehet a közösség?

- Terjeszti az információt offline és online eszközökkel (plakátok, QR-kódok, továbbított információk).
- Önkéntesként csatlakozik olyan programokhoz, mint a „tudatos szomszéd” kezdeményezés.
- Jelzi az önkormányzatnak, ha egy üzlet vagy intézmény Safe Spot szerepet vállalhatna.
- Megosztja a valós tapasztalatokat, félelmeket és helyi problémákat a döntéshozókkal.
- Rendszeresen visszajelez a működésről: mi az, ami jól működik, és mi az, ami hiányzik vagy fejlesztésre szorul.

Kiket érint a javaslat?

- Nőket, akik családon belüli vagy párkapcsolati erőszakot élnek át
- Egyedülálló időseket, akik fenyegetettnek érzik magukat
- Hozzártartozókat, akik veszélyhelyzetben lévő családtagjaiknak keresnek segítséget
- Szomszédokat és ismerőseket, akik bántalmazást észlelnek
- Külföldi nőket és turistákat, akik nem ismerik a magyar ellátórendszert
- Bántalmazott férfiakat is (a szolgáltatás inkluzív)
- Más kerületekből érkező veszélyeztetett személyeket

A közösségi gyűlés egy csoportja külön hangsúlyozta, hogy a javaslatához kapcsolódó kiegészítésként számukra kulcsfontosságú a megvalósítás átláthatósága és a folyamatos utánpótlás biztosítása. Ennek érdekében kiemelték a Józsefvárossal történő szakmai egyeztetés és a bevált protokollok átvételének fontosságát, a helyszín(ek) egyértelmű kijelölését, valamint a Safe Spot hálózat fokozatos kiépítését civil partnerekkel együttműködésben. Lényegesnek tartották egy időben behatárolt pilot időszak (például hat hónap) elindítását, amelyet visszamérés és nyilvános értékelés követ, mielőtt a rendszer végleges formában megnyílna.

A résztvevők számára szintén meghatározó elem volt, hogy az Óvóhely ne kizárólag reagáló intézményként működjön, hanem erős közösségi és prevenciós beágyazottsággal rendelkezzen. Ennek részeként hangsúlyozták a „tudatos szomszéd” jellegű kezdeményezések, a rendszeres kerületi kommunikációs kampányok, valamint az online és köztéri tájékoztatás szerepét. Külön fontosnak tartották az anonim adatgyűjtést, a statisztikák rendszeres közzétételét, a nők biztonságérzetét mérő közvélemény-kutatásokat, valamint az esetek utánpótlását, mint a rendszer tanulóképességének és hitelességének alapfeltételeit.

A kiegészítést megfogalmazó résztvevők szerint a hosszú távú fenntarthatóság érdekében elengedhetetlen a helyi és kerületen túli partnerségek tudatos építése – ideértve civil szervezeteket, vállalkozásokat és szolgáltatókat –, valamint annak lehetővé tétele, hogy az önkormányzati forrásokat civil adományozás egészíthesse ki. Álláspontjuk szerint ezek az elemek biztosítják, hogy az Óvóhely ne csupán létrejöjjön, hanem folyamatosan működő, ellenőrizhető és a valós szükségletekre reagáló intézménnyé váljon.

5. Ösztöndíjprogram az egészségügyi, szociális és pedagógiai szakember-utánpótlás erősítésére

Az egészségügyi, szociális és pedagógiai ellátórendszerek egyik legnagyobb kockázata a tartós humánerőforrás-hiány. Ez közvetlenül hat az ellátások minőségére, elérhetőségére és a szakemberek kiegészére is. Az ösztöndíjprogramok akkor hatékonyak, ha célzottan és intézményi együttműködésekre építve támogatják mind a belépést, mind a pályán maradáshoz. A lakhatási, képzési és munkahelyi biztonságot együttesen kezelő megoldások különösen alkalmasak arra, hogy hosszabb távon is stabilizálják a helyi ellátórendszereket

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat indítson átfogó ösztöndíjprogramot az egészségügyi és szociális ellátórendszerben tapasztalható humánerőforrás-hiány enyhítésére. A javaslat alapvető célja, hogy a kerületben élők számára

érdemben javuljanak az ellátáshoz való hozzáférés esélyei, különös tekintettel azokra a hiányszakmákra, amelyek hosszú távon meghatározzák az alapellátás, a mentális egészség és a szociális biztonság minőségét.

A közösségi gyűlés hangsúlyozza, hogy a program sikerének egyik kulcsa a pontos célzás: az ösztöndíj valóban azokhoz jusson el, akik esetében a támogatás hozzáadott értéket teremt mind az egyén, mind a kerület számára. Ennek érdekében a közösségi gyűlés javasolja az intézményi adatgyűjtés és szükségletfelmérés rendszerszintű alkalmazását, hogy az önkormányzat valós ellátási hiányokra reagáljon. A résztvevők szerint elengedhetetlen a releváns szakmák, kerületi és területi intézmények, ellátó kórházak, valamint a pedagógiai szakszolgálat bevonása, mivel a program csak széles körű szakmai **együttműködés** mellett lehet fenntartható és hiteles.

A **célcsoport** meghatározása több szempont mérlegelését igényli. A javaslat szerint az ösztöndíj elsősorban a hatodik kerületben élők számára legyen elérhető, ugyanakkor indokolt a kerületben élő, de más kerületben dolgozó szakemberek bevonása is, tekintettel az egészségügyi és szociális humánerőforrás magas mobilitására. Felmerült továbbá, hogy a Terézvárost ellátó kórházakban dolgozó szakemberek is pályázhassanak, erősítve ezzel az utánpótlási bázist és az ellátási hálózatot.

A közösségi gyűlés szerint az ösztöndíjprogram **több pillérre** kell, hogy épüljön. Az anyagi támogatás formái között megjelent a lakhatási támogatás, a továbbképzések finanszírozása, a mindennapi megélhetést segítő juttatások, valamint a bérlet- és lakásprogramhoz való kapcsolódás lehetősége, ideértve a felszabaduló „Airbnb-lakások” kedvezményes igénybevételét is. A résztvevők egy kedvezményekre jogosító utalványrendszer bevezetését is hasznosnak tartanak, amely kiszámítható anyagi biztonságot nyújtana az ösztöndíjasok számára.

Az ösztöndíj alapja **tanulmányi szerződés** lenne, a támogatás megítélése pedig tanulmányi átlaghoz kötődne. A közösségi gyűlés fontosnak tartja, hogy a kerületi intézmények gyakorlati helyeket biztosítsanak a résztvevők számára, és vállalják, hogy az ösztöndíj időtartamával megegyező ideig stabil és folyamatos munkalehetőséget kínálnak a végzést követően. Ez a megközelítés erősítené a program kiszámíthatóságát és növelné a pályázók elköteleződését.

A javaslat hangsúlyozza, hogy az ösztöndíj ne kizárólag felsőoktatási képzésekre legyen elérhető, hanem terjedjen ki szakirányú továbbképzésekre, átképzési programokra és szakközépiskolai képzésekre is. Kiemelt szempontként jelent meg, hogy az 50 év feletti nők is jogosultak legyenek a támogatásra, például mesterszakos, egészségügyi vagy idegennyelvi továbbképzések finanszírozására, elősegítve ezzel a munkaerőpiaci alkalmazkodást és az élethosszig tartó tanulást.

A közösségi gyűlés szerint a program sikeréhez elengedhetetlen a következetes és folyamatos **kommunikáció**. Javasolják a kerületi hivatalos csatornák – weboldal, újság, YouTube – rendszeres használatát, valamint az ösztöndíjprogram aktív megjelenítését iskolákban és egészségügyi intézményekben. Ennek részeként külön kampány indulhatna a hiányszakmák népszerűsítésére, amelyet egy nagykövetségi rendszer is erősítené: a szakmák képviselői személyesen mutatnák be pályájukat orientációs napokon. Több résztvevő hangsúlyozta, hogy fontos a férfiak megszólítása is, a nemi aránytalanságok csökkentése érdekében.

Végül a Terézvárosi Női Községi Gyűlés javasolja, hogy a program hosszú távú fenntarthatósága érdekében az önkormányzat vonjon be vállalatokat is az ösztöndíj finanszírozásába, akár szponzoráció, akár CSR-együttműködések formájában. A résztvevők szerint ez biztosíthatja, hogy az ösztöndíjprogram stabil, kiszámítható módon működjön, és mérhető, érdemi hatást gyakoroljon Terézváros egészségügyi és szociális ellátórendszerének megerősítésére.

Miért fontos ez a nőknek?

- Jelentős anyagi könnyebbséget biztosít, mivel csökkenti a mindennapi megélhetés és a tanulmányok finanszírozásának terheit.
- Egyszerűsíti az olyan otthoni élethelyzetek kezelését, amelyek a gondozási feladatokból adódó pluszterhekkel járnak.
- Stabil munkahelyi lehetőséget teremt, ami különösen fontos a nők számára a kiszámítható megélhetés érdekében.
- Nem igényel külön szakmai gyakorlati hely keresését, mivel a rendszer automatikusan biztosít kerületen belüli gyakorlati tereket.
- Javítja a szolgáltatások minőségét azáltal, hogy felkészültebb, elkötelezettebb szakemberek kerülnek a rendszerbe.

- Lehetővé teszi, hogy a résztvevők már a képzés során megismerjék az intézményi működést, ami megkönnyíti a későbbi munkavállalást.
- Erősíti az érintett szakmák társadalmi megbecsülését, és vonzóbbá teszi ezeket a pályákat a nők számára.
- Egyértelmű jelzést ad arról, hogy a kerület értéként tekint az egészségügyi, szociális és oktatási területen dolgozó szakemberekre.
- A presztízsnövekedés hozzájárul ahhoz, hogy motiváltabb, elkötelezettebb nők válasszák ezeket a hivatásokat.

Mit tehet a közösség?

- Részt vállal a program népszerűsítésében, mozgósításban és ajánlásban.
- Önkéntesen nagyköveti szerepet vállalhatnak azok, akik fontosnak tartják saját szakmájuk, területük népszerűsítését.
- Segíthetik a forrásgyűjtést és a szponzorok bevonását

Kiket érint a javaslat?

- Az ösztöndíjprogramba belépő hallgatókat és képzésben részt vevőket
- Egészségügyi, szociális és oktatási területen dolgozó vagy oda készülő szakembereket
- Kerületi intézményeket, amelyek szakmai utánpótlást kapnak
- A kerület férfi lakosait is, akik számára az ösztöndíj hozzájárulhat ahhoz, hogy a gondoskodási szakmák elérhetőbbé és vonzóbbá váljanak
- A kerület lakosságát, akik jobb ellátáshoz jutnak

6. Terézvárosi női vállalkozók támogatási programja

A női vállalkozók és alkotók támogatása a helyi gazdaság megerősítésének és sokszínűségének kulcsa. Az élethelyzetekhez igazodó, rugalmas eszközök segítik a pályán maradást és az újrakezdést, különösen gondoskodási feladatok mellett. A közösségi és hálózati alapú megközelítés erősíti a tudásmegosztást, a láthatóságot és a helyi kötődést. Mindez hozzájárul Terézváros gazdasági és kulturális ökoszisztémájának további erősítéséhez, valamint a szolgáltatások hosszú távú fenntarthatóságához.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat átfogó, több pillérré épülő programot indítson a kerületben működő női vállalkozók és női művészek támogatására. A javaslat alapvető célja, hogy erősítse a nők gazdasági önállóságát, láthatóságát és hálózatosodását Terézvárosban, valamint reagáljon azokra a speciális élethelyzetekre és strukturális nehézségekre, amelyekkel a női vállalkozók és alkotók gyakran szembesülnek.

A közösségi gyűlés fontosnak tartja, hogy a program **online formában** is elérhető legyen, és az online felület elsődlegesen a tudásmegosztást és a kapcsolatteremtést szolgálja. E felületen keresztül lehetőség nyílna **mentorprogram** működtetésére is, amelyben tapasztaltabb, sikeres helyi női vállalkozók segítenék a pályájuk elején járó vagy új élethelyzetben lévő vállalkozókat. A résztvevők szerint a személyes tapasztalatokon alapuló mentorálás különösen nagy hozzáadott értéket képviselne a kerületben.

A közösségi gyűlés javasolja továbbá, hogy az önkormányzat az üresen álló kerületi üzlethelyiségek bérbeadásakor részesítse előnyben a helyi női vállalkozókat, akár kedvezményes bérleti feltételekkel. Emellett javasolják a terézvárosi vállalkozások ösztönzését arra, hogy nők számára rugalmas foglalkoztatási formákat – részmunkaidőt, rugalmas munkaidőt, home office lehetőséget – biztosítsanak. A közösségi gyűlés fontos javaslata a nyugdíjas nők visszafoglalkoztatásának támogatása is önkormányzati eszközökkel, valamint annak elősegítése, hogy az online felület támogassa a munkavállalók és munkaadók egymásra találását.

A beszélgetések során részletesen megvitatták egy **közösségi iroda** létrehozásának lehetőségét, amely kifejezetten a női vállalkozókat segítené megfelelő munkakörnyezettel és infrastruktúrával. A közösségi iroda a vállalkozásindítással és -működtetéssel járó adminisztratív és szakmai terhek enyhítését, valamint a vállalkozás fenntartható működését segítené elő. A közösségi gyűlés ezért rendszeres, tematikusan váltakozó szolgáltatásokat tart indokoltnak, így adó- és TB-tanácsadást, munkaügyi és üzletviteli tanácsadást, valamint marketing- és könyvelési segítséget. A közösségi iroda teret adhatna továbbá marketing- és informatikai támogatásnak, tréningeknek (például weblapkészítés, nyilvános beszéd, személyes márképítés), valamint pályázatírással kapcsolatos tanácsadásnak. A közösségi iroda

egyben otthont adhatna egy **női vállalkozói klubnak** is, ahol a résztvevők rendszeresen találkozhatnak, tanulhatnak egymástól, és megoszthatnák tapasztalataikat, jó gyakorlataikat. A javaslat szerint a klub havi rendszerességgel működne, és alkalmanként szakmai vendégeket is meghívna.

A Terézvárosi Női Községi Gyűlés külön figyelmet szentelt a helyi **női művészek** támogatásának és láthatóságuk biztosításának is. Ennek érdekében javasolták egy rotációs showroom kialakítását, ahol a női művészek bemutatják és értékesíthetik munkáikat, valamint workshopok szervezését, akár a Hunyadi téri piac üres helyiségeiben. A javaslat tartalmazza marketingfelület biztosítását a helyi női alkotók számára, fiatal művészek kiállítási lehetőségének megteremtését az Eötvös10-ben, valamint azt, hogy a kerületben működő múzeumokban és kiállítóterekben dedikált tér jelenjen meg helyi művészek, ezen belül a helyi női művészek alkotásainak. Emellett képző- és iparművészeti vásár szervezését is indokoltan tartanák.

A közösségi gyűlés további kiegészítő javaslatokat is megfogalmazott. Ilyen például egy „Férfikéz 1 órára” jellegű szolgáltatás, amely kedvezményes szerelési és javítási segítséget nyújtana női vállalkozók számára; egy önkormányzati támogatással működő „bébiszitter kártya”, amely a gyermekfelügyelet költségeinek 50%-át fedezné; valamint elismerési formák, mint „Az év női vállalkozója” vagy „Az év művésze” díjak létrehozása.

A közösségi gyűlés javasolja, hogy a program megvalósítása során az önkormányzat biztosítson rendszeres tájékoztatást és részvételi lehetőségeket az érintettek számára. E javaslatok hozzájárulhatnak Terézváros gazdasági és kulturális ökoszisztémájának további erősítéséhez, különös tekintettel a nők aktív részvételére.

Miért fontos ez a nőknek?

- Erősíti a nők gazdasági önállóságát és láthatóságát, célzott támogatásokkal, mentorálással és bemutatkozási lehetőségekkel.
- Rugalmasabb vállalkozási környezetet teremt, amely jobban illeszkedik a nők élethelyzeteihez és mindennapi terheléséhez.
- Csökkenti az adminisztratív és működési terheket, így több energia marad a vállalkozás és az alkotói munka fejlesztésére.
- Elősegíti a pályán maradást és az újrakezdést, különösen élethelyzet-váltás vagy gyermeknevelés után.
- Községi és inspiráló közeget hoz létre, amely erősíti az önbizalmat, a szakmai kapcsolódást és a hosszú távú biztonságot.

Mit tehet a község?

- Láthatóvá teszi a programot a kerületi és online csatornákon.
- Aktívan részt vesz a mentorálásban, tudásmegosztásban és községi eseményeken.
- Előnyben részesíti a helyi női vállalkozásokat és alkotókat vásárlásai és szolgáltatásválasztásai során.
- Támogatja és népszerűsíti a programhoz kapcsolódó eseményeket, kiállításokat, vásárokat.
- Visszajelzésekkel segíti a program folyamatos fejlesztését.

Kiket érint a javaslat?

- Női vállalkozókat, különösen a kisvállalkozásban működőket.
- Gyermeket nevelő vagy kényszervállalkozó nőket, akik rugalmas megoldásokat keresnek.
- Kezdő vállalkozókat és pályaváltókat.
- Helyi női művészeket és alkotókat.
- A kerület lakosságát, akik gazdagabb helyi gazdasági és kulturális kínálattal találkoznak.

A közösségi gyűlés egy résztvevője a javaslatához érkezett kiegészítésként külön hangsúlyozta, hogy a női vállalkozók és női alkotók támogatása akkor lehet igazán hatékony, ha az önkormányzat a meglévő elképzeléseket egy átlátható, strukturált támogatási csomagba rendezi. Véleménye szerint fontos, hogy a program ne elszigetelt elemekből álljon, hanem egymásra épülő, jól kommunikálható pilléreken keresztül segítse a vállalkozásindítást, a működés stabilizálását és a hosszú távú fejlődést. A kiegészítést megfogalmazó résztvevő ezért indokoltnak tartja egy dedikált mentor- és inkubációs szemléletű támogatási rendszer kialakítását, amely egyszerre foglalkozik a szakmai tudásmegosztással, a pénzügyi és jogi ismeretek erősítésével, valamint a kapcsolati hálók bővítésével. Kiemelte, hogy a női vállalkozók számára különösen nagy hozzáadott értéket jelenthetnek a tematikus workshopok, az egyéni mentorálás, valamint a kifejezetten nőkre szabott networking alkalmak.

Hangsúlyozta továbbá, hogy az önkormányzati tulajdonú, üresen álló üzlethelyiségek ideiglenes, kedvezményes hasznosítása nemcsak a női vállalkozások indulását segítheti, hanem a kerület egyes utcáinak biztonságát és élhetőségét is javíthatja. Ezt a megközelítést kiegészítené pénzügyi tudatosságot fejlesztő programokkal, digitális és technológiai kompetenciákat erősítő képzésekkel, valamint családbarát megoldásokkal, amelyek a gyermeknevelés és a vállalkozói lét összeegyeztetését támogatják.

A kiegészítő javaslat szerint külön figyelmet érdemel a női vállalkozások láthatóságának növelése is, például kerületi szintű adatbázis, online térkép, közös marketingkampányok és évente kiosztott elismerések révén. A résztvevő álláspontja szerint ezek az elemek nemcsak az egyéni vállalkozók megerősödését szolgálják, hanem hozzájárulnak egy sokszínűbb, ellenállóbb és befogadóbb terérvárosi gazdasági ökoszisztéma kialakulásához.

7. Segítők és segítséget keresők közösségi fóruma

Nemzetközi és hazai tapasztalatok egyaránt azt mutatják, hogy az informális, kölcsönösségen alapuló segítségnyújtási formák fontos szerepet töltenek be a helyi társadalmi kapcsolatok fenntartásában és a gondoskodási terhek enyhítésében. Ezek a kezdeményezések a szolidaritás és a szomszédsági együttműködések erősítésén keresztül csökkentik a mindennapi terheket és erősítik a helyi közösséget, miközben a nők mentális jóllétéhez és túlterheltségének mérsékléséhez is hozzájárulnak.

A Terérvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat egy alacsonyküszöbű, online és személyes fórumként, valamint adatbázisként működő közösségi kapcsolódási és szolgáltatási rendszert alakítson ki, amely a mindennapi szükségletekre reagálva támogatja a kerületben élők önsegítő képességét, a szomszédsági együttműködések és a társadalmi kohézió erősödését. A javaslatcsomag középpontjában a kölcsönösség, a tudásmegosztás és az informális segítségnyújtás láthatóvá és elérhetővé tétele áll.

A közösségi gyűlés álláspontja szerint a fórum többféle igényre ad választ, köztük a **mindennapi segítségnyújtást** és gondoskodást szolgáló, hétköznapi élethelyzetekhez kapcsolódó felajánlásokra. Ide sorolhatók a kutyasétáltatáshoz, kisállat-felügyelethez és növénylocsoláshoz kapcsolódó felajánlások, valamint az alkalmi segítségnyújtás időseknek, családoknak és egyedülálló szülőknek. A mentális jóllét támogatását szolgálhatja egy „csevegőtelefon” működtetése is, amely beszélgetési lehetőséget biztosít azok számára, akik magányt élnek meg, elszigetelődnek, vagy támogatásra vágnak. Felvetődött egy köztéri ételcsere-szekrény kialakítása is, amely az ételmegosztás révén egyszerre csökkenti az élelmiszer-pazarlást és anonim, stigma nélküli támogatást nyújt a rászorulóknak. A közösségi gyűlés javasolja továbbá a „Szomszédünnap” pályázat kommunikációjának megerősítését, hogy minél több lakó értesüljön róla és éljen a lehetőséggel. A közösségi elismerés erősítésére javaslatként megfogalmazódott a „Legjobb szomszéd” díj létrehozása, amelyre bárki felterjeszheti azt a szomszédját, aki aktívan és rendszeresen tesz a közösségért.

A közösségi gyűlés javaslata szerint a fórum a **tudásmegosztást és az önsegítést** támogató kezdeményezések számára is teret biztosít. Itt kiemelt szerepet kaphatnak a kibeszélő és önsegítő körök, nyelvi klubok, amelyek lehetőséget adnak a nyelvtanulásra, a nyelvgyakorlásra és a kerületben élő, különböző háttérű lakosok közötti kapcsolódásra. A közösségi gyűlés javasolja továbbá rendszeres, pro bono alapon működő szakelőadások megszervezését, önkormányzati koordinációval és helyszín biztosításával. A felmerült témák között szerepelnek a tudatos pénzügyek nőknek, a szűrővizsgálatok jelentősége, a szexuális felvilágosítás, valamint a családon belüli erőszak felismerése és kezelése. A tudásmegosztást erősíthetik továbbá az önkéntesek bemutatkozását segítő, „Pecha Kucha” jellegű alkalmak, amelyek lehetőséget adnak a felajánlások rövid, közérthető bemutatására és a kapcsolódások

kialakítására. A résztvevők javasolják műhelyek és repair café jellegű alkalmak szervezését, ahol a lakók megtanulhatják egyszerű használati tárgyaik javítását, valamint IT-képzések, telefon-beüzemelési segítség nyújtását, különösen az idősebb generáció számára.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy a működéshez szükséges **tér és infrastruktúra** biztosítása érdekében egy „TERKA” nevű fizikai közösségi tér jöjjön létre, amely csomópontként működne, és ahol a lakossági igények és felajánlások összegyűjtése, rendszerezése és összekapcsolása történhetne. A javaslat része használati cikkek leadására alkalmas adománpont vagy adománybolt létrehozása, valamint könyvcserapolcok és könyvcsereszekrények elhelyezése a kerület különböző pontjain, elősegítve az újrahasználatot és az informális találkozásokat. A gyermekes szülők bevonását segítheti önkormányzati gyermekmegőrző kialakítása az Eötvös10-ben, a „napos bölcsi” (napi díjas gyermekfelügyelettel) és játszótéri időszakos gyermekfelügyelet megszervezése.

A közösségi gyűlés álláspontja szerint a program hatékony működéséhez elengedhetetlen a megfelelő kommunikáció biztosítása, például a Terézváros Magazinban, valamint a társasházi hirdetőtáblákon keresztül.

Miért fontos ez a nőknek?

- Erősíti a nők közötti kapcsolódást és a kölcsönös támogatást a helyi közösségben.
- A kiszámítható és elérhető szolgáltatások növelik a nők mindennapi biztonságérzetét.
- Támogatja a mentális jóllétet és a tehermentesítést, különösen a több szerepben helytálló nők számára.
- Figyelembe veszi, hogy az időskorú lakosság körében a nők aránya magasabb, így az ő élethelyzeteikre különösen releváns megoldásokat kínál.

Mit tehet a közösség?

- Adományozással hozzájárul a kezdeményezések működéséhez.
- Önkéntesként vagy önszerveződő módon bekapcsolódik a programok megvalósításába.
- Tudását, idejét vagy tapasztalatait megosztva aktív szerepet vállal a közösségi segítségnyújtásban.
- Résztvételével erősíti a szomszédsági kapcsolatokat és a kölcsönösségen alapuló együttműködéseket.

Kiket érint a javaslat?

- Nőket és férfiakat, különböző élethelyzetekben.
- Kisiskolás gyermekeket és családjaikat.
- Családokat és többgenerációs háztartásokat.
- Egyedülálló szülőket.
- Időseket, különösen az egyedül élőket.

8. Szülővé válást támogató komplex segítő szolgáltatás

A szülővé válás időszaka nem kizárólag egészségügyi kérdés, hanem összetett élethelyzeti és társadalmi átmenet, amely alapvetően átalakítja a szülők – különösen a nők – életét, és érdemi hatással van a családok jóllétére, valamint a gyermekek fejlődésére. Ebben az időszakban kiemelt szerepe van az összehangolt, több területet összekapcsoló támogatási formáknak. A helyi szolgáltatásokra épülő, együttműködésen alapuló megoldások hozzájárulnak a szülők biztonságérzetének és felkészültségének erősítéséhez.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja egy olyan komplex segítő szolgáltatás kialakítását, amely a szülővé válás teljes folyamatát támogatja a családtervezéstől a várandósságon és a gyermekágyas időszakon át a korai gyermeknevelésig. A kezdeményezés a kerületben működő egészségügyi és gyermekjóléti ellátásokra – különösen a védőnői hálózatra és a házi gyermekorvosi rendszerre – építve, azokkal együttműködésben járul hozzá a szülővé válást támogató szolgáltatások bővítéséhez. A szolgáltatás a meglévő ellátásokat kiegészítő módon nyújt további információs, edukációs és pszichoszociális támogatást. A szolgáltatás különösen a nők élethelyzeteire reagál, ugyanakkor minden szülő és család számára elérhető támogatási formákat kínál.

A program részeként indokolt a teherbeesést megelőző időszakban az **edukáció** és az ajánlott szűrővizsgálatokról szóló **tájékoztatás** biztosítása, valamint szükségletfüggően olyan ritka vagy államilag nem elérhető szűrésekhez való hozzáférés támogatása, amelyek bizonyos élethelyzetekben különösen indokoltak lehetnek. A szülővé válásra való felkészülést segíthetik olyan elméleti és gyakorlati tanfolyamok, workshopok és tanácsadások, amelyek nem csupán a csecsemőgondozás technikai kérdéseire fókuszálnak, hanem a párkapcsolati, családi szerepek átalakulására és a családdá válás folyamatára is.

A közösségi gyűlés fontosnak tartja családtervezési **előadások és kurzusok** szervezését, a nevelési módszerekkel kapcsolatos edukációt, a fejlesztő pedagógiai eszközök elérhetővé tételét, valamint olyan tájékoztató anyagok biztosítását, amelyek a különböző élethelyzetű gyermekek és családjaik támogatásáról, valamint a helyben és szélesebb körben elérhető **ellátásokról és szolgáltatásokról** nyújtanak áttekintést. Külön figyelmet érdemelnek a fogyatékkal élő, illetve viselkedési vagy fejlődési nehézségekkel küzdő gyermekek és családjaik támogatását segítő információk és szolgáltatások. A szülők biztonságérzetét növelheti elsősegély-tanfolyamok szervezése is, a mentőszolgálatral együttműködésben, kifejezetten a várandósság és a csecsemőkor időszakában releváns elméleti és gyakorlati tudnivalókra fókuszálva.

A közösségi gyűlés álláspontja szerint a szolgáltatás része lehet az **online ügyintézés** támogatása ebben az élethelyzetben, csökkentve a személyes ügyintézéssel járó terheket. A közösségi gyűlés továbbá egy **családmentor** program elindítását, amelyben képzett és tapasztalt segítők – például dülák, szoptatási tanácsadók, perinatális szaktanácsadók, a formális ellátórendszeren kívül működő pszichológusok és családterapeuták – rendszeres kapcsolatot tartanak a frissen alakuló családokkal és a gyermekágyas időszakban lévő anyákkal. A program jógyakorlatként építhet az Otthon Segítünk Alapítvány tapasztalataira.

A javaslat része az **eszközkölcsonzési** lehetőségek áttekintése és indokolt esetben kiegészítése a meglévő védőnői gyakorlatokra építve. Ennek keretében nagy értékű, jellemzően rövid ideig használt eszközök – például babamérleg, babakocsi, elektromos mellszívó, légzésfigyelő, gyermekágy vagy babahordozók – válhatnak elérhetővé, szükség esetén kedvezményes díjazással.

A közösségi és segítő programokhoz szükséges **helyszín** biztosítása, valamint az összes támogatás és tájékoztató anyag egységes megjelenítése az önkormányzati honlapon és applikációban szintén a szolgáltatás fontos eleme. A közösségi gyűlés javasolja, hogy a program működéséről, teljesítéséről és hatékonyságáról évente készüljön beszámoló, lakossági visszajelzési és értékelési lehetőséggel kiegészítve.

Miért fontos ez a nőknek?

- Biztonságot és stabilitást nyújt a szülővé válás időszakában, különösen azok számára, akik nem rendelkeznek elérhető közelségben segítő családi háttérrel.
- Csökkenti az egyedül maradás és a túlterheltség érzését, mivel közösségi támaszt és kiszámítható támogatási formákat kínál.
- Hozzájárulhat a gyermekvállalási döntések megerősítéséhez azáltal, hogy a gondoskodási terhek megoszthatóvá válnak.
- Támogatja a mentális jóllétet, és segíti a nőket abban, hogy a szülővé válást nem elszigetelten, hanem kapcsolódó közösségi környezetben éljék meg.

Mit tehet a közösség?

- Felajánlásokat tehet a kölcsönzői szolgáltatás számára, megosztva ritkán használt, de jó állapotú eszközöket.
- Önszervező csoportok létrehozásával és működtetésével hozzájárulhat a tapasztalatmegosztáshoz és az egymást támogató szülői közösségek kialakulásához.
- Baba-mama és baba-papa klubok szervezésével teret adhat a kapcsolódásnak, az informális tanulásnak és a közösségi élményeknek.

Kiket érint a javaslat?

- Kismamákat és gyermekágyas időszakban lévő anyákat.
- Babát és családot tervezőket.
- Családokat, különösen a kisgyermeket nevelőket és az új élethelyzetbe kerülő szülőket.

9. Női szempontú közbiztonsági felmérés és akcióterv a polgárőrség és rendőrség hatékony együttműködésére

A közösségi gyűlés egyik meghatározó témája volt a nők közterületi biztonsága és szubjektív biztonságérzete. *A résztvevők sok problémát neveztek meg a gyűlés során és összességében nem tartják teljesen biztonságosnak a terület köztereit.*

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat a közterületi biztonság fejlesztését adatvezérelt, női szempontokra érzékeny megközelítéssel kezdje meg. A gyűlés résztvevői szerint alapvető fontosságú, hogy pontos és folyamatos információ álljon rendelkezésre arról, hol és mikor nem érzik magukat biztonságban a nők a terület közterein. Ennek érdekében a gyűlés egy többszintű adatgyűjtési rendszer kialakítását javasolja.

A javaslat része, hogy adatgyűjtő ládák kerüljenek kihelyezésre olyan helyszíneken, ahol nők rendszeresen megfordulnak – így különösen óvodákban, iskolákban, egészségügyi intézmények nőgyógyászati rendelőiben, boltokban, valamint az önkormányzat épületeiben. Ezt egészítené ki az **önkormányzati applikáción keresztüli adatgyűjtés**, amely lehetővé tenné az anonim visszajelzést. A közösségi gyűlés fontosnak tartja, hogy induljon egy **nagyszabású, egyszeri felmérés**, amely sok nőt egyszerre kérdez meg, ugyanakkor az adatgyűjtés ezt követően is **folyamatosan megismétlődjön**. A felmérések magyar és angol nyelven is legyenek elérhetők, tekintettel a területben élő külföldiekre és turistákra. Az összegyűjtött adatok alapján készüljön egy **problématérkép**, amelyet az Önkormányzat női szempontok szerint értelmezett statisztikai elemzéssel használ fel, például annak meghatározására, mikor és hol indokolt a sűrűbb járőrözés. A gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat **ne várjon a teljes adatfelvétel lezárására**, hanem a jelenleg rendelkezésre álló statisztikák alapján **azonnal indítsa el a járőrözést** a problémás közterületeken.

A javaslat szerint egyes kiemelt helyeken 0–24 órás, máshol sötétedés utáni állandó járőrszolgálat lenne indokolt, jól **megkülönböztethető egyenruhában**. A résztvevők hangsúlyozták, hogy ahol nappal a közterület-felügyelet problémát tapasztal, ott este és éjszaka is jelenjen meg a járőrszolgálat. Kiemelt figyelmet kell fordítani a bulihelyek környékére, a későn véget érő rendezvények idejére, valamint a nappali közbiztonság erősítésére is, például a közlekedési szabályok következetes betartatásával.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés szerint az Önkormányzatnak **külön stratégiát kell kidolgoznia a járőrszolgálat vonzóbbá tételére**, mivel jelenleg kevés a járőr. Ennek részeként javasolt az erőforrások és az anyagi támogatás növelése, például jármű, üzemanyag, valamint a járőrözés miatti munkakiesés kompenzálása. Felmerült annak lehetősége is, hogy **főállású polgárőri státusz** jöjjön létre, akár pilot programként, amelyhez – szükség esetén – az országos jogalkotás bevonása, jogállás-tisztázás vagy törvénymódosítás kezdeményezése is társulhat.

A gyűlés javasolja egy **széles körű toborzó- és információs kampány** elindítását, amely bemutatja, miért érdemes járőrnek jelentkezni. Ennek része lehetne egy nyílt nap a területben, ahol a lakosság, az Önkormányzat, a polgárőrség és a rendőrség közösen vesz részt. A toborzás során külön hangsúlyt kell kapnia a **női járőrök célzott megszólításának**, hogy a női tapasztalatok és szempontok is megjelenjenek a közterületi jelenlétnél. Felmerült a munkanélküliek bevonásának lehetősége is, azzal a kitéttel, hogy ez **nem közmunka** jelleggel történjen. A rugalmas műszakbeosztás – különösen a családós nők számára – szintén fontos szempont.

A polgárőrök esetében a közösségi gyűlés elengedhetetlennek tartja a **rendszeres képzést és szupervíziót**, beleértve a nehéz helyzetek kezelésére való felkészítést, az eszközhasználatot és a kommunikációt. Javasolt a rendőrség bevonása a képzésekbe, a polgárőrök jogkörének egyértelmű tisztázása és – szükség esetén – bővítése, valamint a rendszeres pszichológiai alkalmassági vizsgálatok bevezetése a visszaélések megelőzése érdekében. A gyűlés nyelvi képzést és fizikai felkészítést is fontosnak tart, továbbá támogatja az időszakos közös járőrözést a rendőrséggel, amelynek tanulságait – a nők védelmével foglalkozó civil szervezetek, például a PATENT és a NANE bevonásával – közösen értékelnék. Felmerült a testkamerák használata és célzott kommunikációs tréningek biztosítása is, különösen a nőkkel való interakciók során.

A közösségi gyűlés hangsúlyozza a **láthatóság és az elszámoltathatóság** fontosságát. Javasolja a polgárőrség munkájának hatékonyságmérését, valamint rendszeres lakossági visszacsatolást arról, mennyire elégedettek a járőrszolgálattal. Induljon tájékoztató kampány arról, mire vehető igénybe a

polgárőrség, és az iskolákban is tartsanak erről előadásokat. Az önkormányzat honlapján legyenek elérhetők, letölthetők a kapcsolódó információs anyagok és nyomtatványok.

A finanszírozás kapcsán a Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat aktívan keressen **pályázati forrásokat** a fenti intézkedések megvalósításához, valamint indítson **többnyelvű információs kampányokat**, amelyek a bérlőkhöz is eljutnak.

Miért fontos ez a nőknek?

- Növeli a nők biztonságérzetét a köztereken és a mindennapi közlekedés során.
- Hozzájárul egy bizalmon alapuló, egymást segítő társadalom hosszú távú kialakulásához.
- Reményt ad, ha a javaslatok közül olyanok is megvalósulnak, amelyek munkalehetőséget teremtenek, és támogatják a kerületben élő, munkanélküli nők munkaerőpiaci visszaintegrációját.

Mit tehet a közösség?

- Terjeszti az önkormányzat honlapján elérhető információkat:
 - prospektusokat letölt,
 - kinyomtat,
 - kifüggeszt közösségi helyeken.
- Erősíti a polgárőrség és a rendőrség társadalmi megbecsülését, például:
 - személyes történetek, pozitív példák megosztásával, jó gyakorlatok láthatóvá tételével.
 - Bizalmat épít a polgárőrség iránt azzal, hogy a közösség láthatóvá és elérhetővé teszi őket.
- Aktívan használja a segítségkérési lehetőségeket:
 - baj esetén polgárőrt hív,
 - használja az app-alapú „panic button” megoldásokat, ha ezek elérhetővé válnak.
- Részt vesz a kapcsolódó kampányok népszerűsítésében és terjesztésében.

Kiket érint a javaslat?

- Polgárőrség
- Rendőrség
- Közterület-felügyelet
- Önkormányzat
- Közintézmények
- Lakosság – különösen nők
- Turisták
- Országos törvényhozás
- Részt vevő kereskedelmi egységek
-

10. Női közterületi higiéniai infrastruktúra fejlesztése a kerületben

A közterületi illemhelyek, pelenkázók és szoptatóhelyiségek hiánya vagy karbantartása, az általános (emberi és kutya) higiéniai infrastruktúra hiányosságai, a menstruációs szegénység nem csak Terézvárosban, de az egész belvárosban problémát jelentenek.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés javasolja, hogy az Önkormányzat kiemelt közterületi fejlesztési területként kezelje a nyilvánosan elérhető illemhelyek, pelenkázók - szoptató helyiségek és kapcsolódó higiéniai infrastruktúra kérdését. A gyűlés résztvevői egyetértésre jutottak abban, hogy a megfelelő számú, elérhető közvélcé alapvető emberi jog, és hozzájárul a közterületek tisztaságához, biztonságához és használhatóságához. Ezért a közösségi gyűlés azt javasolja, hogy a kerületben legyenek mindenki számára 0–24 órában elérhető nyilvános illemhelyek.

A résztvevők hangsúlyozták, hogy a közterületi köztisztaság fenntartása nehezen várható el olyan csoportoktól – különösen hajléktalan emberektől –, akik számára nem biztosított az ingyenes, éjjel-nappal hozzáférhető illemhely-használat. A közösségi gyűlés ezért indokoltnak tartja, hogy a kerületben **különböző típusú nyilvános mosdók** működjenek párhuzamosan: egyrészt legyenek ingyenesen, folyamatosan elérhető illemhelyek, másrészt bizonyos frekvencián helyeken időszakosan nyitva tartó, **minimális díj ellenében használható mosdók (készpénzmentes fizetési lehetőséggel)**, amelyek bevétele a tisztántartást és fenntartást szolgálja. A rászoruló és hajléktalan emberek esetében felmerült

egy olyan **hozzáférési modell**, amelyben az önkormányzati applikáción, telefonos vagy kártyás megoldáson keresztül egyfajta „kredit” biztosítaná számukra az **ingyenes mosdóhasználatot**. Felmerült az is, hogy a kerületi lakosok kedvezményesen vagy ingyen, míg turisták minimális költségtérítés mellett vehessék igénybe ezeket a mosdókat. A résztvevők külön figyelmet kérnek a vese- vagy hólyagproblémával élők, valamint az idősek helyzetére: számukra indokolt lehet a vendéglátóhelyi illemhelyek **ingyenes használatának** biztosítása, megfelelő tájékoztatás mellett.

A közösségi gyűlés kiemelte az **információk átlátható és többnyelvű kommunikációjának** fontosságát. A papírtérkép mellett javasolják egy olyan térkép létrehozását – akár a Budapest Go, akár a kerületi applikáció felületén –, amelyen a nyilvános illemhelyek, pelenkázók és automaták pontos helye és felszereltsége is megjelenik.

Tekintettel arra, hogy a kerületben új illemhelyek létesítése sokszor műszaki okokból problémás, a közösségi gyűlés javasolja a **vendéglátóipari egységek és közintézmények bevonását** a nyilvános WC-hálózat bővítésébe. Ugyanezért fontosnak tartják az alternatív megoldások – például **komposzt WC-k** – alkalmazását is. Amennyiben vendéglátóhelyek illemhelyei válnak nyilvánosan hozzáférhetővé, ezt **szigorú szabályozás** mellett, jól látható piktogrammal jelölve, valamint megfelelő önkormányzati **kompenzációval** tartják elképzelhetőnek.

A **tisztántartás** biztosítására a közösségi gyűlés több megoldási modellt is megfogalmazott: ilyen lehet az egykori „WC-s néni” rendszer korszerűsített formája, valamint a közterület-felügyelet és a polgárőrség **jelzőrendszerének** bevonása. A résztvevők javasolják továbbá, hogy az Önkormányzat **elsősorban a meglévő, jelenleg lezárt köztér felújítására** koncentráljon, akár pályázati formában, valamint vizsgálja meg külföldi jó gyakorlatok – például öntisztító WC-k – átvételének lehetőségét.

A **pelenkázók** kérdésében is arra jutott a közösségi gyűlés arra jutott, hogy ezeknek szabadon hozzáférhetőnek kell lenniük mindenki számára. Fontos szempont, hogy ezek **ne kizárólag női WC-khez kötődjenek**, hanem önálló, minden gondozó számára elérhető helyiségek legyenek. A közösségi gyűlés javasolja a külföldi nagyvárosokból ismert **női higiéniai automaták** bevezetésének megfontolását is. Ezek az automaták nem kizárólag menstruációs eszközöket tartalmaznának, hanem pelenkázáshoz és alapvető sebkezeléshez szükséges termékeket is. A résztvevők elsősorban **játszóterek környezetében** képzelték el a rendszeresen fertőtlenített pelenkázók és női higiéniai automaták elhelyezését, ahol a közösségi jelenlét erősebb. Felmerült annak lehetősége is, hogy az automaták feltöltését részben **tematikus lakossági gyűjtések** segítsék, csökkentve az önkormányzati terheket.

A közösségi gyűlés a nyilvános illemhelyek témáját összefüggésben látta a **kutyás közterülethasználattal** és a kutyapiszok elleni fellépéssel. Javasolják a kutyások edukációját, több **kutyavécé** kialakítását – akár sűrűbben, burkolt területeken is –, valamint a kapualjak és köztterek tisztántartásának további erősítését. Felmerült külföldi példák alapján speciális, vizelet-taszító felületek alkalmazása, valamint társasházak számára kiírt önkormányzati pályázat a kapualjak felújítására és tisztítására. A szabályok betartatásának folyamatos ellenőrzését és szükség esetén a szankcionálást is fontosnak tartják.

Miért fontos ez a nőknek?

- A szakértői előadások alapján a nők szignifikánsan több időt töltenek köztereken, mint a férfiak (gyerekekkel, bevásárlás, ügyintézés), ezért számukra különösen fontos a nyilvános mosdók elérhetősége.
- A nők biológiai és testi jellemzőik miatt gyakrabban kényszerülnek mosdóhasználatra, miközben menstruáció idején a WC hiánya alapvető szükségletek kielégítését nehezíti meg.
- A gyermekekkel való közlekedés során kialakult váratlan helyzetek (pl. sürgős WC-használat) a nők számára az élethelyzetükből adódóan gyakrabban jelentenek problémát a köztereken.

Mit tehet a közösség?

- Részt vehet az automaták feltöltésében, higiéniai termékek gyűjtésében.
- Visszajelzést adhat, ha egy nyilvános illemhely nem megfelelő állapotú, ezzel segítve a karbantartást és fenntartást.

Kiket érint a javaslat?

- Polgárokat
- Hajléktalan embereket
- Anyukákat
- Turistákat
- Polgárőrséget
- Időseket
- Friss anyukákat
- Menstruáló tiniket
- Közterületeket használókat
- Önkormányzatot

11. Biztonságos kerékpáros infrastruktúra kialakítása a kerületben

A kerékpáros infrastruktúra hiányosságai és ennek köszönhetően a közlekedés különböző résztvevői közötti konfliktusok sok problémát okoznak Terézvárosban, melynek csökkentéséért sokat tehet az Önkormányzat. A környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése nem csak a környezetre vannak pozitív hatással, de segítik a biztonságos közlekedést, támogatják az egészséges életmódot és szemléletformáló hatásúak a jövő generációja számára.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés olyan ajánlásomagot fogalmaz meg az Önkormányzat számára, amely egyszerre veszi figyelembe a gyalogosan közlekedők, a kisgyermekkel közlekedők, a kerékpárral, valamint az autóval közlekedők mindennapi tapasztalatait. A résztvevők hangsúlyozták, hogy a téma különösen sok nőt érint, hiszen a mindennapi közlekedés során gyakran egyszerre jelenik meg náluk a gyalogos, a gondozói és a kerékpáros szerep. A beszélgetésekben markánsan megjelent a biztonságos közlekedés és a kerékpáros infrastruktúra átfogó fejlesztése iránti igény.

A közösségi gyűlés szerint a biztonságos közlekedés alapfeltétele a **fizikailag elválasztott kerékpárutak és kerékpársávok** számának növelése. Ez nemcsak a kerékpárosok biztonságát növeli, hanem hatékonyan csökkenti a sok konfliktust okozó járdán történő kerékpáros és rolleres közlekedést. Felmerült az is, hogy a járdák egy részének felfestéssel történő elkülönítése csökkentheti a konfliktusokat. Kiemelten fontosnak tartják, hogy a kialakított útvonalak **gyermekek számára is biztonságosak** legyenek, és figyelembe vegyék a kisgyermekkel közlekedők speciális igényeit. A közösségi gyűlés javasolja más országok – különösen Hollandia – jó gyakorlatainak megvizsgálását, valamint **autómentes övezetek és alacsony kibocsátású zónák** kialakítását az áthaladó forgalom csökkentése érdekében. Fontos javaslatként jelent meg a **kerületi gyermekek KRESZ-oktatásának** önkormányzati támogatása.

A résztvevők szerint a közlekedési konfliktusok csökkentéséhez nemcsak infrastrukturális, hanem **szemléletformáló beavatkozásokra** is szükség van. Fontosnak tartják, hogy a kerületben elfogadottá váljon az egymásra figyelő, kulturált visszajelzés a közlekedési helyzetekben.

Felmerült egy **kerületi kerékpáros klub vagy szövetkezet** létrehozásának támogatása is, amely többféle szolgáltatást nyújthat: védőfelszerelések bérletét, kerékpáros érdekképviselést, valamint a kerékpározásra ösztönző programokat. Ehhez kapcsolódva a résztvevők hasznosnak tartanának **egészséges életmódot és sportot népszerűsítő kampányokat**, kerületi kerékpáros napok szervezését, illetve **kerékpárszerelési oktatást**, akár a Kerékpáros Klub, akár a Repair Café szolgáltatásaihoz kapcsolódva. A résztvevők javasolják kedvezményes kerékpárszerviz-lehetőségek biztosítását kerületi lakosok számára szerződött szolgáltatókon keresztül, valamint a szervizek számának növelését a **15 perces város** koncepciójához igazodva.

Az **infrastruktúra** fejlesztése kapcsán a közösségi gyűlés több irányt is megfogalmazott. Javasolják a **széles járdákon kerékpáros útvonalak kialakításának** megvizsgálását, valamint a kerékpáros közlekedési irányok összehangolását az autós forgalommal, például egyirányú kerékpárutak kialakításával az utak mindkét oldalán. Fontosnak tartják egy **kerékpáros gerincútvonal** kialakítását, amely csökkenti a keresztutcákon áthaladó kerékpáros forgalmat, és biztonságosabb, kiszámíthatóbb haladást biztosít. A résztvevők szerint szükség van a kerékpáros útvonalakat bemutató térképek kihelyezésére, valamint a forgalom szélesebb, biztonságosabb utak felé való terelésére. Konkrét helyszíni javaslatként megjelent a **Podmaniczky utca**, ahol a résztvevők szerint olyan kerékpárút

kialakítása indokolt, amely a kerületi kerékpáros közlekedés gerince lehetne. Jelenleg sok kerékpáros – különösen nők és kisgyermekesek – nem mer az autók között közlekedni ezen a szakaszon. A közösségi gyűlés fontosnak tartja továbbá, hogy a kerékpáros útvonalak **zökkenőmentesen kapcsolódjanak a szomszédos kerületekhez.**

A tárolás és a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése szintén hangsúlyosan megjelent. A résztvevők javasolják **zárt, kamerával védett köztéri kerékpártárolók** létesítését kerületi lakosok számára. Felmerült egy **társasházi kerékpártároló-pályázat** kiírása is, mivel a lakások közelében biztosított biztonságos tárolás növeli a kerületi kerékpárhasználók arányát. Ez nemcsak új tárolók kialakítását, hanem meglévő, kihasználatlan fedett helyiségek átalakítását is támogatná. Kiegészítő javaslatként megjelent, hogy a kerékpártárolóknál legyenek pumpák és alapvető szerszámkészletek, **zárható dobozok bukósisakok és védőfelszerelések számára.**

A közösségi gyűlés szerint a biztonságos közlekedéshez elengedhetetlen a **szabályok következetesebb betartatása** is. Különösen fontosnak tartják a járdán történő kerékpáros közlekedés szankcionálását, valamint a kerékpárosok oktatását és számonkérését, nagyobb rendőri jelenlét mellett. Konkrét problémás helyszínként felmerült a **Szondi utca**, ahol a kerékpáros forgalom jelenlegi formája jelentősen lassítja és nehezíti a közlekedést. A rollerekkel kapcsolatban megjelent annak a lehetősége is, hogy az **elektromos rollerek kerületi tiltását** vizsgálja meg az Önkormányzat.

A futárok közlekedése kapcsán a résztvevők szükségesnek tartják a szabályozás szigorítását és betartatását. Felmerült, hogy a futárok számára legyen **kötelező a KRESZ-vizsga**, valamint hogy a futárokat foglalkoztató cégek működését szigorúbb feltételekhez kössék annak érdekében, hogy a közlekedésbiztonság javuljon.

Miért fontos ez a nőknek?

- A nők gyalogosként és kerékpárosként is gyakrabban közlekednek, sokszor nem elkülönített sávokban, autók között vagy a járdán, ami növeli a veszélyérzetet.
- Babakocsival közlekedő nők számára a járdák túlszűfolttsága (pl. sok tároló) akadályt jelent, és csökkenti a biztonságot.
- Fontos szempont, hogy a gyerekek biztonságosan kerékpározhassanak, különösen a köztereken.
- Sok idősebb nő nem érzi magát biztonságban a járdákon, a vegyes közlekedési helyzetek miatt.
- A levegőtisztaság kérdése kiemelten érinti a nőket, mivel egy esetleges gyalogos–kerékpáros vagy kerékpáros–autós baleset súlyosabb egészségügyi következményekkel járhat.
- A közlekedési helyzetekkel kapcsolatban állandó félelemérzet jelenik meg („halálfélelmünk van az utakon”).
- A nők számára fontos szempont, hogy családtagjaik, különösen a párjuk biztonsága is garantált legyen a közlekedés során.

Mit tehet a közösség?

- Visszajelzést adhat a nem megfelelő módon közlekedőknek, elősegítve a biztonságosabb közlekedési kultúrát.
- A kerékpáros szövetséggel együttműködve, csatornáikon keresztül kommunikálhat a szabályos közlekedésről, biztonságról és az egészséges életmódról.
- Kerületi kerékpáros klub vagy szövetség létrehozása lakossági kezdeményezésként.
- Pedagógusok elvihetik a gyerekeket KRESZ-parkba, ahol már gyermekkorban elsajátíthatják a biztonságos kerékpáros közlekedés alapjait, különös tekintettel a mellény- és láthatósági eszközök használatára.

Kiket érint a javaslat?

- Kerékpárosokat
- Gyalogosokat
- Gyerekekkel közlekedőket
- Autósokat
- Időseket, különösen idősebb nőket
- Nehezen mozgó felnőtteket
- Mozgáskorlátozott embereket
- Kutvás kerületi lakosokat

12. Városképi arculati kódex létrehozása és nők reprezentációja a kerületi köztereken

A kerület utcái, épületei sok helyen elhanyagoltak, az utcakép nem esztétikus és rendezett, és ez elsősorban az elhanyagolt üzlethelyiségeknek, csúnya kirakatoknak, harsány reklámtábláknak, villogó hirdetőfelületeknek, igénytelen köztéri vendéglátóteraszoknak köszönhető. Szükség lenne egy olyan szabályozásra és annak szigorú betartatására, ami megfelelő eszközökkel orvosolja ezt a problémát és széppé, vonzóvá teszi a házak földszintjeit és ezáltal a kerületet.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés résztvevői egyhangúlag fogalmazták meg, hogy bár a kerületben létezik arculati kódex, annak gyakorlati betartatása, ellenőrzése és szankcionálása jelenleg hiányos, illetve jelentősen fejleszthető lenne. A közösség álláspontja szerint az arculati minőség javítása csak az önkormányzat, a lakók és az üzlettulajdonosok együttműködésével érhető el.

A közösségi gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat éljen **ösztönző eszközökkel**: legyen lehetőség a lakosság számára az utcai megjelenés értékelésére, versenyek meghirdetésére – például „Legszebb kirakat” címmel –, és a rendezett, esztétikus üzletek kapjanak bérleti díjkedvezményt, megjelenési lehetőséget a Terézvárosi újságban vagy más önkormányzati felületeken.

Az utcafronti üzletek esetében fontosnak tartják az **egységesebb arculat** kialakítását méretbeli, esztétikai szabályozással, összehangolt színvilággal. A résztvevők szerint az arculat nem jelent uniformizálást, inkább **stílusbeli koherenciát**. Fontosnak tartják, hogy az önkormányzat külön engedélyezési folyamatot alakítson ki az arculati és esztétikai illeszkedés biztosítására, és ne csak az újonnan nyíló üzletek, hanem a már működő boltok esetében is vizsgálja felül a kirakatok, cégérek és utcai megjelenés megfelelőségét. Ennek részeként szükségesnek látják a kirakatok szabályozását, például a nagyméretű, homlokzatot takaró megoldások visszaszorítását, valamint egy egységesebb, esztétikailag irányt mutató „kirakatdesign” elvárás kialakítását. A résztvevők a villogó neonfények visszaszorítását és inkább visszafogottabb, akár retro jellegű reklámfények alkalmazását javasolják.

A közösségi gyűlés résztvevői szükségesnek látják a házfalakon elhelyezhető **reklámtáblák** méretének szabályozását, valamint az önkormányzati tulajdonú hirdetőoszlopok tartalmának és esztétikai minőségének felülvizsgálatát, akár kedvezmények biztosításával a nem politikai témájú hirdetések számára. Külön problémaként azonosították a **teraszokat**, például a Szondi utcában, amelyek szabályozását, egységesítését és folyamatos ellenőrzését indokoltnak tartják. Az üzletek előtti közterület használatát, az éttermek szellőztetését és az utcán terjengő intenzív ételszagok csökkentését szintén szabályozni szükséges.

Felmerült egy olyan **szakmai bizottság** létrehozása is, amely az arculati terveket – logók, cégérek, feliratok – előzetesen véleményezi. A résztvevők javaslata szerint az arculati szabályok **fokozatos, pilot jellegű bevezetése** lenne célszerű, kezdetben egy-egy városrészben vagy utcában – például az Oktogon környékén, a körút egy rövidebb szakaszán, vagy egy belső területen. Javasolják egy olyan platform vagy munkacsoport létrehozását is – például „Boulevard munkacsoport” –, amelyben civilek, lakók és üzlettulajdonosok közösen alakíthatják ki az adott terület karakterét, az önkormányzat felügyeletével.

Az **üzlethelyiségek és vállalkozások kínálata** kapcsán a közösségi gyűlés a **15 perces város** elvéhez igazodó megközelítést javasol. Ennek érdekében az önkormányzat készítsen felmérést arról, hogy milyen szolgáltatások és boltípusok hiányoznak a kerületből, és milyen igények jelennek meg a lakosság részéről. A résztvevők szerint az értékteremtő, közösségbarát vállalkozásokat előnyben kell részesíteni, és bizonyos tevékenységeket – például virágboltokat, kézműves üzleteket – célzottan támogatni kellene más típusú üzletekkel szemben. Az engedélyezési gyakorlatban **tematikus utcák** kialakítását is elképzelhetőnek tartják, például művésznegyed vagy kávézók negyedét, elkerülve az egyoldalú, ismétlődő üzleti profilok kialakulását.

Fontos javaslatként jelent meg, hogy az üzletek esetében legyen **kötelező magyar nyelvű – akár többnyelvű – tájékoztatás** arról, hogy milyen szolgáltatást nyújtanak, és mit árulnak

Külön hangsúlyt kapott a **Szondi utca** üzleteinek újraélesztése, valamint az üres üzlethelyiségek kiadásának ösztönzése kedvezményes bérleti díjakkal. A magántulajdonban álló, tartósan üresen álló üzlethelyiségek esetében felmerült az adóztatás lehetősége is.

Külön figyelmet kapott a **Nyugati pályaudvar** környékén található, úgynevezett „Rozsdatelep” területe, amely a résztvevők szerint jelenleg esztétikai és biztonsági problémát is jelent. Javaslatuk szerint addig is, amíg nem születik döntés a terület hosszú távú hasznosításáról, szükséges megakadályozni az illetéktelen beköltözést és javítani a környezet összképét.

A társasházak kapcsán a közösségi gyűlés kiemelte, hogy az arculat és az esztétika a **lakóépületek** esetében is fontos. Javasolják olyan közösségi kezdeményezések indítását, mint a kapuk ünnepi vagy szezonális feldíszítése, pályázatok és versenyek meghirdetése – például „Díszítsd ki a kapudat” vagy halloween idején tematikus utcaversenyek –, amelyek egyben erősítik a közösségeket is. Fontosnak tartják egy önkormányzati összefoglaló anyag elkészítését a társasházak számára arról, hogy milyen megoldások engedélyezettek és melyek nem, például redőnyök, klímák esetében.

A résztvevők szükségesnek látják az anyag- és színhasználat ellenőrzését új építkezések és házfelújítások során, a felállványozott homlokzatok időtartamának szabályozását, valamint a lakosság előzetes tájékoztatását. Javasolják a homlokzatok rendszeres tisztítását, az önkormányzati ellenőrzés és szankciók alkalmazását az esztétikai szabályok betartatására, például a klímakültéri egységek elhelyezésének megakadályozását. Fontos szempontként jelent meg a homlokzati színek egységessége, amelynek minden pályázatnál és engedélyezési eljárásnál érvényesülnie kell. A modern épületek megjelenésének felülvizsgálata, valamint a klímaválsághoz való alkalmazkodás – például világos falfestés – szintén hangsúlyos elem volt.

A **belső udvarok** esetében a szabályok betartását az önkormányzatnak következetesen ellenőriznie és szankcionálnia kellene. Ösztönözni kell a lakókat a zöldítésre, társasházi vagy akár egyéni szinten is, a meglévő pályázatok bővítésével és fenntartásával. A kukák elhelyezésére kijelölt, felfestett területek kialakítását és a kukák tisztán tartását szintén fontosnak tartják.

A közösségi gyűlés javasolja, hogy a kerületi köztereken **váljanak láthatóbbá a nők**, például híres nőkről elnevezett utcák, emléktáblák vagy szobrok révén. Felmerült egy „női hónap” kihirdetése is, amely során kirakatokban jelenhetnének meg híres nők portréi, valamint egy „a hónap nője” díj létrehozása a ma élő, aktív nők elismerésére.

Miért fontos ez a nőknek?

- A nők általában érzékenyebbek az esztétikai élményre, a környezet minősége erősen befolyásolja a közérzetüket.
- Az, hogy milyen típusú üzletek és utcák vannak a kerületben, közvetlen hatással van a biztonságérzetre.
- Minél szélesebb és minőségibb az üzletválaszték, annál inkább ösztönzi a sétát és a gyalogos közlekedést.
- A babakocsival közlekedők számára a jól bejárható, esztétikus környezet különösen fontos.
- Az idősebbek számára is megkönnyíti a mozgást és a közterek használatát a rendezett, vonzó környezet.
- A sétálás lehetősége hozzájárul az egészséges életmódhoz.
- Az igényes környezet helyi kultúrát alakít ki, erősíti az odafigyelést és javítja a kerületi lakosok mentális és fizikai egészségét.

Mit tehet a közösség?

- Aktívan hozzájárulhat az esztétikus arculat kialakításához és fenntartásához.
- Önszerveződő csoportokat hozhat létre a közterek és utcák gondozására.
- Társasházakon keresztül felelősséget vállalhat a közvetlen környezet állapotáért.
- Példamutató viselkedéssel ösztönözheti a lakókat egymás pozitív megerősítésére.
- A pozitív visszajelzés a lakók és az önkormányzat felé segíti a jó gyakorlatok rögzülését és elterjedését.

Kiket érint a javaslat?

- Az összes kerületi lakost
- Kisgyerekes családokat
- Időseket
- Turistákat

13. Köznevelési intézmények környezetének biztonságossá tétele

A kerületi bölcsődék, óvodák és iskolák környezete nem mindig biztonságos, gyakran túl forgalmas, amely nem csak közlekedésbiztonsági, de egészségi problémákat is felvet. Nem csak a közlekedésbiztonság, az ezzel kapcsolatos infrastruktúra, de az az ezt célzó edukáció és az általános közlekedési kultúra is fejlesztésre szorul a kerületben.

A gyermekek és a gyermekintézmények környezetének biztonsága a Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés egyik legnagyobb érdeklődést kiváltó témája volt. A beszélgetések során megfogalmazódott, hogy az első lépésnek minden esetben a valós helyzet és tapasztalatok feltárásának kell lennie: szükséges közvetlenül megkérdezni az érintett bölcsődéket, óvodákat, iskolákat, valamint a szülőket arról, mennyire érzik biztonságosnak az intézmények környezetét, és melyek azok a problémák, amelyek beavatkozást igényelnek.

A javaslatok három nagy terület köré rendeződtek: a **közlekedésbiztonság megerősítésére, a társadalmi bevonásra és edukációra, valamint a fizikai és digitális infrastruktúra fejlesztésére.**

A **közlekedésbiztonság** kapcsán a résztvevők egyértelműen jelezték, hogy számos közintézmény közvetlen környezete jelenleg nem támogatja megfelelően a biztonságos reggeli és délutáni gyerekközlekedést. Ennek kezelésére javasolták rövid idejű, kifejezetten a reggeli és délutáni csúcsidőkhöz igazított **„drop-off” parkolóhelyek** kialakítását, valamint jól szabályozott, átlátható **iskolai parkolási zónák** létrehozását tanítási időben. Fontosnak tartották a **forgalomcsillapítást** is: fekvőrendőrk telepítését az iskolák előtt, a 30 km/h-s sebességkorlátozás következetes betartatását, valamint új gyalogátkelők létesítését többek között a Szinyei és a Vörösmarty utcákban. A Bajza utcai intézmények esetében külön javaslatként merült fel az épület és az úttest közötti védőkorlát kihelyezése, valamint a reggeli és délutáni időszakban részleges **„iskolautca”** kialakítása, az autóforgalom időszakos kizárásával.

A **biztonságos átkelőhelyek** fejlesztését szintén kulcskérdésként azonosították. A résztvevők szerint szükséges a zebrafelületek vizuális kiemelése – például világító csíkokkal, fényvisszaverő festéssel vagy akár 3D-s felfestésekkel –, valamint a gyerekeket megszólító vizuális üzenetek elhelyezése az átkelőknél. Felmerült intelligens gyalogátkelőhelyek telepítése is, amelyek érzékelik a gyalogos jelenlétét és fényjelzéssel figyelmeztetik az autósokat. A közvilágítás megerősítését minden érintett intézmény környezetében szükségesnek tartották, továbbá indokoltnak látták hangjelzések biztosítását a közlekedési lámpáknál a veszélyesebb csomópontokban.

A **társadalmi bevonás és edukáció** területén a résztvevők hangsúlyozták a folyamatos párbeszéd fontosságát a szülők, pedagógusok és gyermekek között. Úgy vélték, hogy közösen kell feltérképezni, milyen kockázatokat érzek a érintettek, és milyen megoldások segítenék leginkább a biztonságos mindennapokat. Javasolták, hogy a reggeli és délutáni időszakokban rendszeresen legyen jelen rendőr, polgárőr vagy iskolaőr az intézmények környezetében, és hogy a polgárőrök szerepvállalása ezen a területen bővüljön. Kiemelt szerepet kapott a gyermekek és szülők edukációja is.

A résztvevők szerint szükség van a **közlekedési kultúra fejlesztésére** életkor-specifikus, akár kortárs alapú edukációs programokkal. Felmerült, hogy az óvodai és iskolai kezdőcsomagok egészüljenek ki láthatósági eszközökkel, amelyek növelik a gyermekek biztonságát a közlekedésben. Fontosnak tartották az intézmények egyértelmű jelölését, különösen a társasházak aljában működő óvodák és bölcsődék esetében, valamint a parkok környékének fokozott felügyeletét. Az intézmények környezetében lévő sövények átláthatóságát is biztosítani kell a jobb beláthatóság érdekében.

Az **infrastruktúra és a digitális megoldások** kapcsán a résztvevők biztonsági és adatvédelmi szempontokat is megfogalmaztak. Javasolták fotózást és videózást tiltó táblák kihelyezését az intézmények közelében, valamint a Terézvárosi kéttannyelvű iskola nyitott játszóterének privátabbá tételét, mivel többen jelezték, hogy ez régóta fennálló és megoldatlan probléma. Felmerült egy közösségi bejelentő és visszajelző digitális felület létrehozása is – például Facebook-csoport vagy más online platform formájában –, ahol a szülők és pedagógusok jelezhetik a kritikus helyzeteket, és megoszthatók a jó gyakorlatok és a megvalósult fejlesztések.

A környezeti tényezők közül hangsúlyosan jelent meg a **levegőminőség** kérdése. A résztvevők javasolták a levegőminőség folyamatos mérését az intézmények környékén, valamint az adatok integrálását az önkormányzati alkalmazásba, ahol azok valós időben követhetők lennének.

Felmerült **bicikli- és rollertárolók telepítése** az intézmények területén és közvetlen környezetében, továbbá annak fontossága, hogy a gyermekeket felkészítsék arra, **vészhelyzetben kitől kérhetnek segítséget**, és miért biztonságosabb csoportosan közlekedni. Ennek részeként javasolták segítő vagy SOS pontok kijelölését a környező üzletekben, ahol a gyerekek szükség esetén azonnali segítséget kérhetnek.

A résztvevők jelezték, hogy az autósok egy része várhatóan nem fog örülni az állandó és ideiglenes forgalomcsillapító intézkedéseknek, a drop-off zónák átalakításának. Ugyanakkor egyértelmű konszenzus alakult ki abban, hogy a gyermekek biztonsága minden más szempontot megelőz, ezért a beavatkozások mellett kiemelten fontos a **megfelelő kommunikáció és az érintettek transzparens bevonása**.

Miért fontos ez a nőknek?

- A gyermekek biztonságban tudása alapvető fontosságú a nők számára.
- A mindennapi intézménybe kísérés jellemzően női feladat, ezért a közlekedésbiztonság közvetlenül érinti őket.
- A nők saját biztonságérzete is növekszik, ha a gyermekek környezete kiszámíthatóbb és védettebb.

Mit tehet a közösség?

- Szülők, nagyszülők, nyugdíjasok önkéntesen vállalhatnak gyermekek kísérését, például Pedibusz formájában.
- Önkéntes szülőkből, nagyszülőkből és nyugdíjasokból kísérők vagy forgalomsegítők toborozhatók.
- A közösség így tehermentesítheti a szülőket, és több gyermek számára válhat biztonságossá az intézménybe jutás.
- A legfontosabb közösségi szerep a figyelmes jelenlét: csukott szem helyett észrevenni és jelezni, ha problémát tapasztalnak.

Kiket érint a javaslat?

- A kerületben élő és dolgozó lakosokat
- Szülőket és gyermekeket
- Nagyszülőket
- Oktatási intézmények alkalmazottait
- Szolgáltatókat
- Polgárőröket és rendőröket
- Bicikliseket és autósokat

14. Iskolások és óvodások bevonása a kerület közterületeinek zöldítésébe

Terézváros rendelkezik Budapest legkisebb zöldfelületi mutatójával sűrű városszövetének köszönhetően, azonban vannak még tartalékai a zöldítés terén. A zöldfelületek fenntartása munkaerőt igényel, az elmúlt évek extrém meleg nyári időszakai pedig megmutatták, hogy gondozásukra sokszor nem elég a fővárosi, önkormányzati kapacitás. A belvárosban felnövő gyerekek alig találkozhatnak a természettel a mindennapok során, pedig bevonhatóak lennének a környékbéli zöldfelületek gondozásába edukációs céllal.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés résztvevői között széles körű egyetértés alakult ki abban, hogy a tervezett zöldítési és közterületigondozási program elsődlegesen az iskolás korosztály számára legyen elérhető. Többen hangsúlyozták, hogy az óvodás korú gyermekek szülei jellemzően nem szívesen engednék gyermekeiket köztereken kerteszkedni, számukra a biztonság kiemelten fontos, és akkor érzik magukat nyugodtnak, ha az óvodás korosztály az intézmény területén marad. Ezzel együtt konszenzus volt abban is, hogy ha egy gyermek már fiatal korban elkezd gondozni a környezetét, akkor ezt a felelősséget természetes módon elsajátítja, beleni a közösségi munkába, és hosszú távon is kialakul benne a környezet iránti gondoskodás igénye.

A résztvevők szerint a programnak **rendszeresnek kell lennie** ahhoz, hogy a gyerekek valóban megtanulják a növények gondozását, és ne egyszeri akcióként éljék meg az élményt. Ennek érdekében javasolták, hogy az önkormányzat szakemberek bevonásával első lépésben gondolja végig, mely közterek alkalmasak a programba való bevonásra. Ezt követően pályázatot írhatna ki az iskolák számára, amelynek keretében eszközöket, növényeket biztosítana, valamint segítené a megfelelő kertészeti szakemberek megtalálásában és bevonásában.

A program indulásakor a résztvevők szerint érdemes lenne **az intézmények saját zöldfelületeire** koncentrálni: az iskolák és óvodák zöldítésével kezdeni, ahol a gyerekek biztonságos környezetben sajátíthatják el az alapokat. Amint itt már tapasztalatot szereznek, fokozatosan lehetne bevonni a köztereket is. Konkrét ötletként felmerült, hogy az önkormányzat egyetlen iskola bevonásával **pilot projektet** indítson, és az ott szerzett tapasztalatok alapján terjessze ki a programot a kerület többi intézményére.

Többen hangsúlyozták, hogy a program sikeréhez elengedhetetlen **a szülők támogatása** is. Fontosnak tartották, hogy a szülőket már a kezdetektől tájékoztassák és bevonják a folyamatba, hogy közös lehetőségként tekintsenek a kezdeményezésre. A megvalósítás kapcsán egyértelműen megjelent az a szempont, hogy **az óvodai és iskolai pedagógusok bevonása** szükséges, ugyanakkor a résztvevők hangsúlyozták: a program nem hárítható kizárólag rájuk, mivel már jelenleg is túlterheltek. A program működtetéséhez ezért kifejezetten plusz emberi kapacitásra van szükség.

Felmerült, hogy a gyerekeket osztályonként érdemes bevonni: például egy iskola „örökbe fogadhat” egy utcát, egy osztály egy konténert vagy kisebb területet, amelynek gondozását vállalja. Ezekről a folyamatokról videók készülhetnének, amelyeket az iskola és a kerület online felületein is meg lehetne osztani. A tanév végén akár **versenyt** is lehetne hirdetni, amelyben a kerület kiválasztja a legszebben gondozott utcát vagy területet. Emellett felmerült az a lehetőség is, hogy az önkormányzat **társasházakkal** kössön együttműködési megállapodásokat: egy-egy osztály örökbe fogadhatna egy társasházi udvart, amelyet a lakóközösséggel együtt zöldítenek és gondoznak. A résztvevők szerint ez a modell erősítheti a **generációk közötti kapcsolódást** és együttműködést is. A programban részt vevő társasházak egy plakettet kaphatnának, amelyet az udvarban kihelyezve jeleznék a részvételt.

A program szervezeti keretei kapcsán javasolták, hogy a tevékenység **délutáni napközis foglalkozásként** is megjelenhessen, valamint, hogy a középiskolások számára a közösségi szolgálat keretében is teljesíthető legyen. Többen kiemelték, hogy **a program idényjellegű lehet**: elsősorban tavasszal és nyáron zajlana, és akár egy nyári, kertészeti tematikájú napközis táborral is kiegészülhetne.

A kezdeményezés **kapcsolódhatna az önkormányzat már létező zöld pályázataival**, valamint érdemes lenne bevonni a kerületben működő zöld civil szervezeteket a program kialakításába és megvalósításába. Javasolták továbbá, hogy az önkormányzat az óvodákkal és iskolákkal közösen mérje fel, milyen zöldítési programok futnak már jelenleg is az intézményekben, és ezeket lehetőség szerint kapcsolja össze az új kezdeményezéssel.

A résztvevők számos konkrét megvalósítási ötletet is megfogalmaztak. Felmerült például, hogy a gyerekek ugyanabból a növényből egyet a közterületre ültessenek, egyet pedig hazavihetnek, így saját környezetükben is nyomon követhetik a növekedést. Javasolták **tűzfalak** zöldítését gyermekek bevonásával, valamint a **közösségi kertek** bekapcsolását a programba, ahol a gyerekek megismerhetik a zöldségek és fűszernövények termesztését – ezek ugyanis közterületen nem telepíthetők. Felmerült a kerület dunabogdányi ingatlanának bevonása is, bár ezzel kapcsolatban részletes elképzelés nem született.

További ötletként megjelent egy **„teréztvárosi virágmag-keverék”** összeállítása, amelyet az iskolások a köztereken szórhatnának el, és amely akár ajándéktárgyként is funkcionálhatna. Az edukáció részeként hasznosnak tartották egy **teréztvárosi növényhatározó** elkészítését, valamint az **esővízgyűjtés, madáritatók és rovarhotelek** kialakítását is. A program hétvégi, önkormányzati eseményekkel is kiegészülhetne, ahol a szülők a gyerekekkel együtt gondozhatják a növényeket, és akár az adott közterülettel szomszédos vállalkozásokat is be lehetne vonni a kezdeményezésbe.

A résztvevők példaként említették, hogy a **Lövölde téren** korábban már megvalósult kerületi ültetés óvodások bevonásával, és ezt jó alapnak tartják a program folytatására és bővítésére.

Miért fontos ez a nőknek?

- A nők jellemzően nagyobb szerepet vállalnak a környezet gondozásában és fenntartásában.
- A nők erősebb esztétikai és környezeti érzékenységgel rendelkeznek, a zöld, egészséges környezet számukra kiemelten fontos.
- A gyermekek körében korán kialakul a környezetükre való igényesség és az ökológiai tudatosság.
- A zöldfelületek gondozása a nevelés része, hosszú távon szemléletformáló hatású.
- A zöldített, gondozott közterek barátságosabbá teszik az utcákat és a kerületet, ami javítja a nők biztonságérzetét és jóllétét.

Mit tehet a közösség?

- Aktívan részt vehet a kertészkedési és zöldítési programokban.
- A közösség feladata a kiültetett növények gondozása és védelme.
- A szülők támogatják a pedagógusokat a program megvalósításában.
- Fontos az otthoni edukáció: a szülők erősíthetik a gyermekek környezettudatos szemléletét.
- A lakóközösségek biztosíthatnak vizet, eszközöket és segítséget a kertészkedéshez.

Kiket érint a javaslat?

- Pedagógusokat
- Intézményvezetőket
- Kerületi tankerületet
- Üzemeltetőket, kertészetet
- Szülőket
- Kerületben lakókat
- Kerületi vállalkozókat

15. Zsebparkok: növénykonténerek funkcióinak bővítése

A terésvárosi zöldfelületek nem nagyméretű parkok, hanem sok esetben kis növénykazettákba szorulnak a sűrű beépítettség miatt, ezekhez azonban ritkán kapcsolódnak pihenést szolgáló, közösségi kapcsolódást elősegítő egyéb funkciók. A kikapcsolódást szolgáló közterekből helyhiány miatt kevés van a kerületben, pedig kis méretben ki lehetne ezeket alakítani, a meglévő növénykonténerekhez kapcsolódóan.

A Terésvárosi Női Községi Gyűlés javasolja, hogy az önkormányzat a kerületben elhelyezett, illetve potenciálisan elhelyezhető növénykonténerek közterületi hasznosítását és “zsebparkokká” történő funkcióbővítését vizsgálja, elsősorban pihenési és mikroközösségi funkciók erősítése céljából.

A javaslat részeként felmerült, hogy **az adott területen élők bevonásával** lakossági szavazás döntsön arról, **milyen kiegészítő funkciók** kapcsolódjanak az egyes zsebparkokhoz. A résztvevők fontosnak tartották, hogy a végleges helyszínekről, a kiválasztott funkciókról, a műszaki megoldásokról és a megvalósítás folyamatáról az önkormányzat visszajelzést adjon a lakosságnak.

A beszélgetések során **több lehetséges kiegészítő funkció** is megfogalmazódott: **árnyékolt ülőfelületek** kialakítása mellett **kutya** kikötésére alkalmas kampó, kutyaürülékes zacskóadagoló, **információs táblák** a konténerben található növények nevével és jellemzőivel, amelyek akár egy **kisebb tanösvény** alapját is képezhetik, edukációs táblák környezetvédelmi tartalommal vagy logikai feladványokkal, **biciklipumpa** és alapvető javítókészlet, valamint **zárt csikkgyűjtő**. A **madáretetők** elhelyezése is szóba került, ugyanakkor ezt több résztvevő ellenezte. A zöldítési szempontok kapcsán elhangzott, hogy a növénykonténerekbe elsősorban fákat érdemes ültetni az **árnyékolás** érdekében, míg a virágok inkább földtakaró szerepet töltsenek be. A növénykonténerek környezetében, ahol a tér adottságai ezt lehetővé teszik, utcai **mobil bútorok** kihelyezése is szóba került, amelyekkel kisebb közösségi terek, zsebparkok, zöld szigetek jöhetnének létre.

A **karbantartás** kérdése hangsúlyos elemként jelent meg: a résztvevők szerint a projekt csak akkor lehet hosszú távon működőképes, ha a fenntartás és a rendszeres ellenőrzés már a tervezési szakaszban kidolgozásra kerül. Az **ülőfelületek** kialakításával kapcsolatban konszenzus volt abban, hogy azok **mindenképpen egyszemélyesek** legyenek, és ahol lehetséges, inkább fix megoldások szülessenek, akár karfával ellátva.

Felmerült egy **örökbefogadási modell** lehetősége is: pályázatot lehetne kiírni új növénykonténerek gondozására az arra alkalmas helyszíneken. Ebben az esetben az önkormányzat biztosítaná a növénykonténert, a földet és a fát, míg a gondozás és a karbantartás az örökbefogadó – például lakóközösség, intézményi vagy civil szereplő – feladata lenne.

A résztvevők szerint első lépésként szükséges egy **részletes felmérés** elkészítése azokról a növénykonténerekről, amelyek **műszakilag alkalmasak** ilyen jellegű fejlesztésre: **elegendő hely** áll rendelkezésre és biztonságosan átalakíthatók. A felmérésnek ki kellene térnie arra is, hogy a területen hol lenne lehetőség további növénykonténerek kihelyezésére. Meg kell vizsgálni, milyen konstrukciók biztosítják leginkább a hosszú távú fenntarthatóságot, különös tekintettel arra, hogy a mobil megoldások vagy inkább a fix, beépített ülőfelületek alkalmasabbak-e. Fontos szempontként merült fel, hogy az ülőfelületek kialakítása olyan legyen, amely a lehető legkevesebbé szennyezhető, például nehezebben érje vizelet vagy egyéb szennyeződés.

Az éjszakai **biztonságérzet növelése** érdekében javaslatként hangzott el napelemes, mozgásérzékelős lámpák felszerelése az ülőkék környezetében. Ezek nemcsak az ülőfelületet világítanák meg, hanem az arra haladó gyalogosok számára is hasznosak lennének, javítva a közlekedés biztonságát. A résztvevők kiemelték, hogy a világítás kialakításánál figyelembe kell venni a növények igényeit is, hogy a fény ne legyen káros a zöldfelületekre.

A közösségi gyűlésen ugyanakkor egyértelműen megjelent az is, hogy maga ez a javaslat erősen **megosztó** volt. Több résztvevő jelezte, hogy nem tudott kapcsolódni a koncepcióhoz, illetve nem értette, hogyan került be a javaslatcsomagba. Ezt a bizonytalanságot a gyűlés fontos visszajelzésként értelmezte, amely indokoltá teszi a további egyeztetést és a lakossági bevonást, amennyiben a kezdeményezés a jövőben továbbgondolásra kerül.

Miért fontos ez a nőknek?

- A gyakoribb megpihenési lehetőség növeli a komfortérzetet a köztereken
- Megkönnyíti a közlekedést nagyobb teherrel (bevásárlás, gyerek, idős hozzátartozó), ami jellemzően nőket érint.
- A világítással felszerelt növénykonténerek növelik a biztonságérzetet.
- A növénykonténerek és közvetlen környezetük esztétikailag rendezettebbé teszik a köztereket.
- Lehetőséget ad köztéri aktív pihenésre (olvasás, zenehallgatás).
- Erősíti a mikroközösségeket és a közterekhez való kötődést.

Mit tehet a közösség?

- Vigyáz a kihelyezett elemekre, nem szemetel.
- Gondozza a növényeket.
- Rendellenesség esetén jelzést tesz (pl. applikáción keresztül).

Kiket érint a javaslat?

- Nőket
- Időseket
- Kisgyerekeket és kisgyerekkel közlekedőket
- Nehezen mozgó személyeket
- Kerékpárosokat
- Kutyasokat

16. A kerületi közvilágítás korszerűsítése és bővítése a köztéri biztonságérzet növelése érdekében

A közösségi gyűlés egyik meghatározó témája volt a nők közterületi biztonsága és szubjektív biztonságérzete. A nem megfelelő köztéri világítás, sötét, elhanyagolt, élettelen utcák és kirakatok rossz hatással vannak a terület biztonságára, a gyalogosan közlekedők biztonságérzetére, amelyen javítani szükséges a terület élhetőségének növelése érdekében.

A Terézvárosi Női Közösségi Gyűlés szerint a közvilágítás kérdése szorosan összefügg a nők biztonságérzetével és a közterek használhatóságával, ezért annak javítása javítja a nők egyenlőbb közterületi jelenlétét.

Első lépésként **pontos adatgyűjtésre** van szükség annak feltérképezésére, hogy mely utcákban és közterületeken indokolt a beavatkozás. A résztvevők fontosnak tartották, hogy az önkormányzat világosan kommunikálja, hol és milyen módon lehet bejelenteni a közvilágítással kapcsolatos igényeket és hiányosságokat, hogy a lakosság aktív szereplője lehessen a közterek biztonságának és élhetőségének javításában. Konkrét példaként többen említették a Csengery utcát, az Aradi utcát, a Nagymező utcát, a Rózsa utcát, a Szondi utcát, a Munkácsy utcát és a Szív utcát, ahol a jelenlegi megvilágítás nem minden esetben biztosít megfelelő biztonságérzetet.

A résztvevők hangsúlyozták, hogy a közvilágítást érdemes lenne **kiegészíteni a társasházi kapuk megvilágításával** is. Ezek a fényforrások mozgásérzékelővel működhetnének, így egyszerre növelnék a biztonságot és csökkentenék a felesleges energiafelhasználást. Ehhez kapcsolódóan javaslatként merült fel egy társasházi pályázat indítása, amely támogatná a bejárati kapuk világításának kialakítását, valamint egy külön pályázat a téli, hangulatvilágítás megvalósítására. A pályázatok utánkövetését is fontosnak tartották: készüljön éves összesítés arról, hogy hány társasház vett részt, és ez az információ jelenjen meg a kerület kommunikációs csatornáin, például hírlevélben vagy közösségi médiafelületen.

A beszélgetések során többen kiemelték az **utcafronti üzlethelyiségek szerepét** a közterületek megvilágításában. Az üres üzlethelyiségek, kirakatok csökkentik az utcában sétálók biztonságérzetét, míg hasznosított üzlethelyiségek esti fényei hozzájárulhatnak az utcák élhetőségéhez és biztonságához, ezért az önkormányzat ösztönözhetné ezek működtetését. Önkormányzati tulajdonú üzlethelyiségek esetében kedvezményes bérleti díj alkalmazása merült fel, míg a hosszabb ideje üresen álló, magántulajdonú helyiségeknél kerületi adó kivetését javasolták ösztönző eszközként.

A közvilágítás tervezésénél a résztvevők szerint alapelv kell legyen, hogy **a gyalogos közlekedés élvezzen prioritást** a gépjárműforgalommal szemben. Olyan közterületeken, ahol nincs üzlethelyiség, a világítás elsődleges célja a járdák és a gyalogos útvonalak megvilágítása legyen, ne kizárólag az útpályáé. Ennek érdekében javasolták a meglévő kandeláberek felmérését, valamint olyan új lámpatestek telepítését vagy átalakítását, amelyek egyik ága kifejezetten a járdafelületet világítja meg. A fény **színhőmérsékletére** vonatkozóan egyértelmű preferencia volt a melegfényű világítás, a hideg fehér fény kerülésével.

A növényesített köztéri elemek kapcsán felmerült, hogy a **planténerek** ne csupán zöldfelületként, hanem **világítótestként is funkcionáljanak**, így egyszerre szolgálnák az esztétikai, környezeti és biztonsági célokat. A résztvevők ugyanakkor hangsúlyozták, hogy a világításnál kerülni kell a túlvilágítást a lakók és a környezet szempontjából is: a cél a megfelelő, de nem zavaró fényviszonyok kialakítása.

Fontos szempontként jelent meg a **karbantartás és a tisztaság** kérdése is. A jól megvilágított, gondozott közterek növelik a használati kedvet és a biztonságérzetet, különösen az iskolák és közösségi intézmények környezetében, ahol kiemelten fontos a világítás. A résztvevők javasolták, hogy a közösségi közlekedés menetrendi táblái is megfelelő megvilágítást kapjanak.

A beszélgetések során többen hangsúlyozták, hogy a világítás önmagában nem elég: a köztéren „életnek” is lennie kell. **Inkluzív, gyalogosbarát közterekre van szükség**, ahol van látnivaló, növényzet, és ahol a gyaloglás valódi alternatívát jelent. Ennek részeként felmerült a lámpaoszlopok növényesítése, valamint az egységesebb homlokzati megjelenés irányába tett lépések szükségessége is.

Miért fontos ez a nőknek?

- Növeli a biztonságot és szubjektív biztonságérzetet a köztereken, ami a különösen a nőket érinti.
- Hozzájárul a kerület pozitív imázsához.
- Az esztétikus, rendezett környezet erősíti a kerületi arculatot.

Mit tehet a közösség?

- Részt vesz a társasházak bejáratának világításában és annak fenntartásában.
- Hozzájárul az esztétikus dekorációhoz az üzletportálok és a közterek kapcsolatában, a kerületi arculati kézikönyv elvei szerint.
- Használja és visszajelzésekkel támogatja az önkormányzat számára kialakított bejelentési platformot.

Kiket érint a javaslat?

- Nőket
- Turistákat
- Kamaszokat
- Gyerekeket
- Földszinti és első emeleti lakókat
- Utcafronti üzlethelyiségek tulajdonosait

Írta és szerkesztette: Bördös Éva és Szigeti Flóra

Az összefoglaló elkészítésében közreműködött: Perpék Éva, Sebestyén Diána, Simon Dávid, Soltész Noémi, Zsargó Szilvia